

REFERAT Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21 d. 25-11-2019

Mødedato Mandag d. 25. november 2019 kl. 21:30

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Ældre- og omsorgsudvalgets program for besøg og temadrøftelser 2020.....	4
Kommunalt tilsyn på hjemmehjælpsområdet 2019.....	6
Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen og rådmand Laura Lindahl om tydelig	11
Ortopædkirurgisk genoptræning - opfølgning på resultat af tilbudsindhentning juni 2018.....	14
Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget.....	21
3. forventede regnskab 2019.....	29

Punkt 112: Meddelelser

00.22.00-P35-98-19

Sagsfremstilling

Fællesmøde mellem ældre- og omsorgsudvalget og Frederiksberg Ældreråd den 12. december 2019
Ældre- og omsorgsudvalget tilsluttede sig den 12. august 2019, at der afholdes et fællesmøde mellem udvalget og Frederiksberg Ældreråd (ÆOU 12. august 2019, meddelelsepunkt). Mødet er planlagt til torsdag den 12. december 2019 kl. 12.00-13.00. Mødet er det første fællesmøde, efter det nyvalgte Ældreråd konstituerede sig den 4. april 2019.

I samarbejde med Frederiksberg Ældreråd lægges der op til, at følgende punkter drøftes på mødet:

- Tryghedsundersøgelse vedtaget i budget 2020
- Nationale midler til at understøtte arbejdet med at opspore ensomme ældre og bekæmpe ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord blandt ældre borgere
- Kvalitetsstandarder på ældreområdet; herunder hjælp til rengøring hos hjemmeboende borgere.

Punkt 113: Ældre- og omsorgsudvalgets program for besøg og temadrøftelser 2020

00.01.00-A00-56-19

Resume

Program for temabesøg og drøftelser for ældre- og omsorgsudvalget for 2020 forelægges til godkendelse.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget godkendte forslag til program for temabesøg og drøftelser for 2020.

Formanden drøfter med forvaltningen mulighed for yderligere temabesøg i 2020.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender forslag til program for temabesøg og drøftelser for 2020.

Sagsfremstilling

For at give ældre- og omsorgsudvalget mulighed for at besøge tilbud og samarbejdspartnere, der hører ind under udvalgets område, planlægges der årligt en række temabesøg for udvalget. Hermed fremlægges forslag til besøgsprogram for 2020.

Programmet er tilrettelagt, så det giver udvalget en uddybende indsigt i de aktuelle temaer i budgetaftalen for 2020, nationale tendenser og udfordringer samt centrale temaer, som udvalget i øvrigt har arbejdet med. Hvor det skønnes relevant, arrangeres temabesøgene i samarbejde med øvrige fagudvalg. Forvaltningen er i planlægningen opmærksom på at afstemme afviklingen af de enkelte aktiviteter med den generelle politiske aktivitetskalender, ligesom der løbende er fokus på eventuelle behov for yderligere aktiviteter, der måtte opstå i løbet af året.

Program for de enkelte besøg tilrettelægges i lighed med de tidligere år, så de består af faglige oplæg fra forvaltningen og rundvisning; herunder inddragelse af eksterne erfaringer. Aktiviteterne kan omfatte faglige oplæg fra forvaltningen, eksterne oplægsholdere, rundvisning og fælles drøftelser. Forvaltningen vil være opmærksom på, at der afsættes tid til spørgsmål ved temabesøget, herunder drøftelser med borgere eller andre interessenter.

I 2019 var der planlagt en række temabesøg. Udvalget besluttede efterfølgende, at temabesøget vedr. genoptræning samt et temabesøg om samarbejdet med Nyt Bispebjerg supersygehus som akuthospital udskydes til 2020 (ældre- og omsorgsudvalget den 12. august 2019, Meddelelsespunkt samt den 23. september 2019, Meddelelsespunkt).

Udvalget har løbende drøftet muligheden for at afvikle en studietur. Under hensyn til, at Udvalget på temabesøget den 4. april 2019 om 'Det lokale sundhedsvæsen og sammenhængende borgerforløb' blev præsenteret for internationale erfaringer, samt at der afvikles studieture for de øvrige politiske udvalg, anbefaler Forvaltningen, at der ikke afvikles en supplerende studietur i indeværende valgperiode.

Forslag til program for besøg og temadrøftelser 2020:

Dato	Tema	Sted
1. kvartal 2020	Genoptræning. Tilbud i Frederiksberg kommune.	Sundhedscentret
1. kvartal/15.1	Fællesmøde med det Kommunalt Lægelige Udvalg i Frederiksberg (KLU)	Rådhuset
2. kvartal 2020	Hjemmeplejen. Styrket videndeling og koordinering.	Hospitalsgrunden
3. kvartal	Ingen temabesøg grundet budgetproces	
4. kvartal 2020	Frederiksberg Kommunes Døgner rehabilitering og sammenhængende borgerforløb mellem kommune og Region.	FKD, Nordre Fasanvej 57

Desuden henledes opmærksomheden på følgende arrangementer i 2020, der kan være relevant for udvalgets medlemmer:

- KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum den 14. og 15. maj 2020
- KL's Ældrekonference den 29. september 2020

Tilmelding til større arrangementer, herunder KL-arrangementer, foregår i givet fald via Ledelsessekretariatet på Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Udvalget vil modtage uddybende information om arrangementerne, når forvaltningen har modtaget indbydelserne til de enkelte arrangementer.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Ældre- og omsorgsudvalget den 25. november 2019

Punkt 114: Kommunalt tilsyn på hjemmehjælpsområdet 2019

27.12.16-K09-5-18

Resume

Sagen redegør for det kommunale tilsyn på hjemmehjælpsområdet i 2019. Tilsynet omfatter den kommunale hjemmepleje samt to private leverandører, som er godkendt til at levere hjemmehjælp til visiterede borgere. Overordnet set er borgerne tilfredse med leverandørerne, hvilket afspejles i den samlede gennemsnitlige score. I forhold til dokumentationen – som ikke er medtaget denne gang – er der udviklingspotentialer.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget

1. godkendte de i sagen beskrevne udviklingspotentialer som grundlag for den videre opfølgning, særligt kendskab til kommende medarbejdere både hos den kommunale og en af de private leverandører, og
2. godkendte sagen som grundlag for høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller,

1. at de i sagen beskrevne udviklingspotentialer godkendes som grundlag for den videre opfølgning og
2. at sagen godkendes som grundlag for høring hos Ældrerådet og Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune er jævnfør Serviceloven § 151 og ”Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område” § 15 og § 16 forpligtiget til at føre tilsyn med hjemmehjælpsområdet.

Formålet med tilsynet er i henhold til loven:

1. at sikre, at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og i henhold til de afgørelser om hjælp, der er truffet
2. at sikre, at borgerne får hjælp i henhold til kommunens kvalitetsstandarder
3. at sikre, at hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig og økonomisk forsvarlig måde
4. at forebygge ved at gribe korrigerende ind før mindre problemer udvikler sig til alvorligere problemer.

Tilsynet følger også op på, om leverandøren lever op til sin ”tilbagemeldingspligt” til at indberette ændringer i borgerens behov for hjælp til Frederiksberg Kommunes Visitationen.

Tilsyn og brugertilfredshedsundersøgelser er nogle af de værktøjer som Frederiksberg Kommune anvender for løbende at gennemføre kontrol med kvaliteten af de leverede indsatser. Herudover skal leverandørerne fastsætte egenkontrolprocedurer, der på en detaljeret måde internt i leverandørens organisation skal sikre, at alle borgerrelaterede indsatser leveres korrekt i overensstemmelse med kvalitetsstandarderne og kravspecifikationen.

Frederiksberg Kommune er til enhver tid berettiget til at gennemgå og kontrollere, at leverandøren overholder sine egenkontrolprocedurer, og er i denne sammenhæng berettiget til at kræve udleveret og modtage leverandørens egenkontroldokumentation.

Tilsynets anvendte metode

Ældre- og Omsorgsudvalget godkendte et revideret tilsynskoncept for leverandørområdet på mødet den 26. november 2018, punkt 111. ”Koncept for anmeldte tilsyn på leverandørområdet 2019” er vedlagt som bilag 1.

Tilsynskonceptet for anmeldte tilsyn på leverandørområdet for borgere i eget hjem blev revideret dels efter ønske om at flere borgere modtager et tilsynsbesøg i hjemmet frem for et telefoninterview dels som følge af ændringer i dokumentationen i forbindelse med implementering af sundheds- og omsorgssystemet Cura og af dokumentationsmetoden Fælles Sprog III. Overordnet set er der tale om få ændringer i selve konceptet.

Tilsynet er ikke alene en kontrolinstans, men giver først og fremmest mulighed for en konstruktiv dialog med og af hjemmehjælpsleverandørerne. Tilsynet skal således medvirke til kontrollen af, om leverandøren lever op til ovennævnte krav i lovgivningen samt den kontrakt leverandøren har indgået med Frederiksberg Kommune. Herudover skal tilsynet give mulighed for læring, udvikling og opfølgning hos leverandøren og samarbejdspartnere.

De private leverandører og den kommunale hjemmepleje får tilsyn på lige vilkår. Tilsynet består af:

- Indledningsvis en dialog med ledelsen om aktuelle forhold hos den enkelte leverandør. Derudover har tilsynet løbende haft dialog med ledelsen omkring resultater af stikprøveundersøgelser og øvrige forhold med henblik på læring og udvikling.
- Borgerinterviews. Borgerne er udvalgt tilfældigt, dog med forskellig plejetyping og en geografisk spredning i hele kommunen. Der indgår endvidere borgere, der får hjælp om aftenen og i weekenden. Nogle borgere har tilsynsassistenten aflagt besøg hos og hos andre er tilsynet gennemført som telefoninterviews.
- Observationer i hjemmet skal belyse, om borgerne modtager pleje, omsorg og støtte samt praktisk hjælp og støtte jævnfør kvalitetsstandarderne samt om den generelle standard lever op hertil.
- Stikprøver af dokumentationen er hos alle borgere udvalgt til at medvirke i tilsynet.
- Medarbejderinterviews. Tilsynet afholder fokusgruppeinterviews med ca. 5 medarbejdere fra hver leverandør. Medarbejderne skal have forskellig anciennitet og der skal være repræsentation fra aftenvagten. Fokuspunkter er blandt andet kendskab til kvalitetsstandarder, tilbagemeldingspligt, dokumentation, kompetencer, rehabilitering mm.

Tilsynet har fokus på 11 områder, der overordnet set skal afdækkes ved ovenstående metoder.

Ifølge Frederiksberg Kommunes tilsynskoncept skal der foretages anmeldte tilsyn hos alle leverandører af praktisk og personlig støtte i Frederiksberg Kommune, således at hver leverandør som udgangspunkt modtager et tilsyn hvert andet år.

Der blev senest gennemført tilsyn hos de tre leverandører fra maj til november 2016. Ældre- og Omsorgsudvalget behandlede sagen på mødet den 23. januar 2017 (punkt 7). De næste tilsyn hos leverandørerne var planlagt til 2. halvår af 2018. Ældre- og Omsorgsudvalget blev på mødet den 13. august 2018 orienteret om, at forvaltningen havde besluttet at udskyde det kommunale tilsyn ½ år frem til 1. halvår af 2019. Beslutningen skyldtes, at der i 2018 blev implementeret et nyt sundheds- og omsorgssystem (Cura), og det ville ikke være hensigtsmæssigt, at leverandørerne samtidig skulle bruge ressourcer på at indgå i tilsynet samt implementere Cura.

Tilsynet er gennemført i perioden januar til juli 2019.

Leverandører og hjemmehjælpsmodtagere

Ca. 2.600 borgere modtager hjemmehjælp i Frederiksberg Kommune (maj 2019). Med fritvalgsordningen kan borgere, der er bevilget hjemmehjælp vælge mellem at få hjælpen leveret af Frederiksberg Kommunes Hjemmepleje eller af private leverandører, som kommunen har godkendt til at levere hjemmehjælp. Efter et udbud besluttede Kommunalbestyrelsen den 22. juni 2015, at HjemmeHjælpen A/S og Diakonissestiftelsens Hjemmepleje, som begge i forvejen var leverandører i kommunen, i de næste 6 år, skal levere hjemmehjælp til kommunens borgere.

Tabel 1. Oversigt over leverandører af hjemmehjælp, antal hjemmehjælpsmodtagere samt antal borgere, der har medvirket i tilsynet

Leverandør af hjemmehjælp	Antal borgere, der modtager hjemmehjælp	Antal borgere, der har medvirket i tilsynet
Diakonissestiftelsens Hjemmepleje (DST)	645	18 borgere 14 er besøgt i hjemmet 4 har modtaget telefoninterview
HjemmeHjælpen A/S	374	12 borgere er besøgt i hjemmet 0 har modtaget telefoninterview
Frederiksberg Kommunes Hjemmepleje	1.611	30 borgere 24 er besøgt i hjemmet 6 har modtaget telefoninterview
I alt	2.630	60

Tilsynets resultater

Med en pointscore på 5-0, hvor 5 er bedst, har leverandørerne opnået nedenstående score indenfor 11 fokusområder. Pointscoren er beregnet ud fra den procent, som leverandøren har opnået ved opfyldelsen af de opstillede mål, hvor 100-91% giver 5 point, 90-81% giver 4 point, 80-46% giver 3 point, 45-31% giver 2 point, 30-11% giver 1 point, 10-0 % giver 0 point. Scoren 5 kan indeholde få forbedringspotentialer.

Tabel 2. Oversigt over pointscoren hos de tre leverandører i 2019. Tallene i parentes er pointscoren fra senest tilsyn i 2016. Nogle fokusområder er ændret, så det er ikke muligt direkte at sammenligne og derfor mangler tallene nogle steder. Medarbejderinterviews, rundgang i hjemmet og dokumentation er ved dette tilsyn fremstillet separat.

Borgernes vurdering på 11 fokusområder	DST Point	Hjemme- Hjælpen A/S Point	FK Hjemmepleje Point
1. Borgeroplevelsen: Den generelle tilfredshed	5 (4)	5 (5)	5 (5)
2. Passende hjælp og støtte: Kvaliteten, Værdighed	5	5	5
3. Rengøring / Praktisk hjælp. Jf. Kvalitetsstandarden, fleksibilitet i leveringen	5 (5)	5 (4)	5 (5)
4. Personlig pleje, støtte og omsorg. Kvalitet og Værdighed	5 (5)	5 (5)	5 (5)
5. Tone og tilgang. Kommunikation og Værdighed	5 (5)	5 (5)	5 (5)
6. Medinddragelse og rehabilitering	5	5	5
7. Få og kendte medarbejdere	4 (4)	5 (4)	4 (5)
8. Kendskab til kommende medarbejdere	3	5	3
9. Overholdelse af aftaler i forhold til det aftalte tidspunkt for levering af hjælpen	5 (4)	5 (4)	4 (4)
10. Tilbagemeldingspligten – Omhandler borgers egen praksis og kan ikke pointgives			
11. Medarbejderkompetencer - borgeroplevelsen	5 (5)	5 (5)	5 (5)
I alt gennemsnitligt score	4,7	5,0	4,6
Medarbejderfokusgruppeinterview - samlet vurdering på 11 fokusområder			
Medarbejderoplevelsen/kompetencer: Tilfredshed med den støtte og hjælp, der visiteres og leveres, tilbagemeldingspligt, kompetencer – og udvikling samt viden mv.	5	5	5
I alt gennemsnitligt score	5	5	5
Tilsynets vurdering ved rundgang i borgernes hjem			
Rengøring	5	5	5
Soignering	5	5	5
Værdighed	5	5	5
I alt gennemsnitligt score	5,0	5,0	5,0

Kommentering af resultaterne

Overordnet set er borgerne tilfredse med leverandørerne, hvilket afspejles i den samlede gennemsnitlige score. Borgernes oplevelse er overvejende positiv på parametrene den generelle tilfredshed, passende hjælp og støtte, rengøring / praktisk hjælp, personlig pleje, tone og tilgang, medinddragelse samt borgernes oplevelser af medarbejderkompetencerne (punkterne 1-6 og 11).

Borgerne er ligeledes generelt tilfredse med antallet af forskellige hjælpere i hjemmet, punkt 7. Nogle borgere oplever, at der kommer mange og forskellige hjælpere, men er dette til trods tilfredse. Nogle oplever det inspirerende at møde nye mennesker, men værdsætter også højt kendte ansigter. De fleste vil gerne have en fast hjælper, eller en mere gennemgående person. Enkelte er ikke tilfredse, uagtet at leverandøren lever op til serviceniveauet.

Der er stor opmærksomhed hos alle leverandørerne på via forskellige indsatser at arbejde med værktøjer og metoder, der kan understøtte, at borgerne oplever tryghed omkring færrest mulige hjælpere i deres hjem. Det handler både om indsatser relateret til planlægning af hjemmeplejens arbejde, organisering af hjælperne i teams og forventningsafstemning omkring problematikken med borgerne. Der er nærmere redegjort for indsatserne i sagen ”Afrapportering af initiativer i tryghedspakken”, som blev behandlet på mødet den 21. januar 2019, punkt 16.

I forhold til ”kendskab til kommende medarbejdere”, punkt 8, så er dette et opmærksomhedspunkt, der til stadighed arbejdes med, så borgerne orienteres senest om morgenen, den dag hjælpen skal leveres, hvis indsatsen leveres af en anden end den faste medarbejder.

Scoren på punkt 9, overholdelse af aftaler i forhold til det aftalte tidspunkt for levering af hjælpen, er også tilfredsstillende. Alle leverandører arbejder aktivt for, at aftalerne overholdes og prioriterer stabilitet i forhold hertil. Dette ud fra hensynet om at udvise værdighed og respekt for borgerens øvrige aktiviteter i dagligdagen.

Forvaltningen bemærker, at Frederiksberg Kommunes Hjemmepleje er i gang med at indføre skærmbesøg til udvalgte borgere, som et alternativ til et fysisk besøg. En af fordelene ved skærmbesøg er netop, at det kan gives på fast aftalte tidspunkter, og borgerne ved derfor, hvornår på dagen der er tid til besøg og kan planlægge efter det.

Medarbejdernes oplevelser og kompetencer: Scoren er i top hos alle tre leverandører.

Tilsynets vurdering på tre parametre ved rundgang i borgerens hjem viser tilfredshed. Hjælp og støtte bliver i det store hele ydet i henhold til kvalitetsstandarden og en god faglig praksis. Værdier og principper i Frederiksberg Kommunes Ældre- og Værdighedspolitik bliver efter tilsynets vurdering efterlevet, så den konkrete hjælp og støtte bliver tilbudt med udgangspunkt i borgerens ønsker og behov og i respekt for det enkelte menneskes livssituation.

De fleste borgere kender til at skulle tilbagemelde, hvis de har behov for mere eller mindre hjælp. Alle borgere vurderer selv, at ud over den visiterede hjælp, gør de, hvad de selv kan.

Med hensyn til dokumentation kan følgende bemærkes: Frederiksberg Kommune konverterede omsorgssystemet Care til Cura og Fælles Sprog III (FSIII) d. 1. maj 2018. På Ældre- og Omsorgsudvalgets møde den 19. november 2018, punkt 104 "Delstatus på smart sundhed - implementering af Cura", blev det besluttet at tage orienteringen om status på implementering af Cura til efterretning. I sagen fremgår det, at forvaltningens vurdering er, at der er behov for at udvide implementeringen, således at den også løber i 2019.

Ved de aflagte tilsyn pågår der fortsat en omfattende læring og udvikling af vejledninger og arbejdsgange for korrekt og ensartet brug af systemerne på hele sundheds – og omsorgsområdet. Implementeringen er således ikke fuldført ved afslutningen af tilsynene ultimo juli 2019. Derfor er der ved denne tilsynsrunde udelukkende givet vejledning og sparring i forhold til den oplevede dokumentation – og ikke pointgivning. Dette er helt i tråd med andre kommuner, som er midt i implementeringen af Cura. Pointgivning på dokumentation vil blive medtaget ved næste tilsynsrunde. Alle tre leverandører arbejder meget aktivt med implementering af både Cura og Fælles Sprog III.

Der henvises til tilsynsrapporterne (bilag 2-4) for en mere detaljeret gennemgang af resultaterne hos de enkelte leverandører.

Udviklingspotentialer 2019-21

Tilsynet har i samarbejde med den enkelte leverandør udpeget nedenstående handlinger og aktiviteter på baggrund af udviklingspotentialer.

Dokumentation behandles under udviklingspotentialerne, idet disse er indmeldt fra leverandørerne selv.

Diakonissestiftelsens Hjemmepleje:

- at sikre og styrke kompetenceudvikling, herunder at medarbejdere med sproglige udfordringer støttes via arbejdstilrettelæggelse og eventuelt sprogkurser.
- at sikre, at organiseringen fortsat giver en tæt kontakt og dialog med borgere, pårørende og medarbejdere.
- at sikre, at borgerne modtager den visiterede og planlagte hjælp, og ved, hvem der skal levere hjælpen, samt at færre oplever, at have mange og forskellige hjælpere.

HjemmeHjælpen A/S:

- at kravet om at tilbagemelde ændringer hos borgerne efterleves og tilbagemeldes til ledelsen og eventuelt til "Visitation og hjælpemidler" og dokumenteres.
- at der ved levering af støtte og hjælp i hjemmet sker en forventningsafstemning, fx i forhold til indholdet i den visiterede ydelse til rengøring og at aftalerne dokumenteres.
- at der foregår kompetenceudvikling af medarbejderne inden for dokumentation og faglig udvikling.
- at sikre et godt læringsmiljø og tryk for afløsere, fx med støtte og introduktionsforløb af erfaren medarbejder.

Frederiksberg Kommunes Hjemmepleje:

- at der er ajourførte besøgsplaner og at de bruges ved tavlemøder, hvor medinddragelse af medarbejders perspektiver er i fokus.
- justering og implementering af nyt internt kontrolkoncept med borgerbesøg og hvor fokus er på læring, kompetenceudvikling og dokumentation.
- fortsat fokus på at minimere antallet af forskellige hjælpere i hjemmet, blandt andet via Cura Plans funktionalitet.
- at borgeren kontaktes, såfremt der er ændringer i besøgstidspunkt eller besøg af medarbejder fra fast team.
- at den planlagte indsats for dokumentation følges op, og at en "pixe" udgave af "Helhedsvurdering- om tilstande og generelle oplysninger" bidrager til forståelse af dokumentation og ansvaret herfor.
- at medvirke til opbygning af netværksmøder på tværs af Hjemmeplejen og Visitationen med henblik på vidensdeling og opgavefordeling i forhold til dokumentation.

Opfølgning

Sundheds- og Omsorgschefen er ansvarlig for at følge op på de handlinger og aktiviteter hos de tre leverandører, som tilsynsrapporterne giver anledning til en drøftelse af. Herudover vil der bliver fulgt op på udviklingspotentialerne ved tilsynet på hjemmehjælpsområdet i 2021.

Økonomi

Sagen har ingen afledte økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 25. november 2019 og den 9. marts 2020.

Bilag

Bilag 1: Koncept for anmeldt kommunalt tilsyn på leverandørområdet 2019

Bilag 2: Tilsynsrapport kommunalt anmeldt tilsyn 2019 DSTs Hjemmepleje - 3

Bilag 3: Tilsynsrapport kommunalt anmeldt tilsyn 2019 HjemmeHjælpen AS - 2

Bilag 4: Tilsynsrapport kommunalt anmeldt tilsyn 2019 FK Hjemmepleje

Punkt 115: Forslag til beslutning fra 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen og rådmand Laura Lindahl om tydeliggørelse af frit valg af hjemmehjælp

27.00.00-S00-21-19

Resume

1. viceborgmester Jan E. Jørgensen og rådmand Laura Lindahl har stillet et beslutningsforslag om, at der sendes et brev ud til alle modtagere af hjemmehjælp, som tydeliggør hvilke leverandører man kan vælge mellem, uanset om man i forvejen benytter sig af privat eller kommunal hjemmehjælp. Forslaget blev behandlet i Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (punkt nr. 125). Beslutningsforslaget blev oversendt til Ældre- og Omsorgsudvalget. Forslaget blev drøftet på mødet den 18. november 2019 og udvalget besluttede at udsætte sagen. Sagen forelægges til godkendelse.

Beslutning

Et flertal (Karsten Skawbo-Jensen, Flemming Brank, Merete W. Hildebrandt og Alexandra Dessoy) indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes.

Et mindretal (Thyge Enevoldsen, Sine Heltberg og Balder Mørk Andersen) indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Sagsfremstilling

På møde i kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (punkt 125) fremlagde 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen og rådmand Laura Lindahl et beslutningsforslag om tydeliggørelse af frit valg af hjemmehjælp.

"For Venstre og Liberal Alliance er det frie valg afgørende. Det øger konkurrencen på markedet, skaber bedre produkter, skærper pris og sikrer øget medbestemmelse for den enkelte borger. For at der reelt er tale om frit valg, skal borgerne vide, hvad de kan vælge imellem.

For at sikre at det sker konsekvent på alle områder, foreslår 1. viceborgmester Jan E. Jørgensen (V) og rådmand Laura Lindahl (LA) at der sendes et brev ud til alle modtagere af hjemmehjælp, som tydeliggør hvilke leverandører man kan vælge mellem, uanset om man i forvejen benytter sig af privat eller kommunal hjemmehjælp.

Det foreslås konkret, at de enkelte leverandører får mulighed for at vedlægge en pjec i brevet, hvori deres tilbud beskrives. Det vil sikre, at alle borgere reelt har et frit og oplyst valg".

Beslutningsforslaget blev oversendt til Ældre- og Omsorgsudvalget.

Forvaltningens kommentarer

I nedenstående bliver der først redegjort for den nuværende praksis når borgere ansøger om hjemmehjælp og derefter følger forvaltningens anbefaling i forhold til beslutningsforslaget.

Beskrivelse af nuværende praksis når borgere ansøger om hjemmehjælp

Når en borger ansøger om hjemmehjælp i form af praktisk bistand og/eller personlig pleje, kræver det visitation. Det vil sige, at kommunen vurderer, om borgeren er berettiget til hjemmehjælp i henhold til serviceloven og kommunens kvalitetsstandards. Vurderingen af borgerens behov for hjemmehjælp sker normalt ved et hjemmebesøg, af en udgående visitator hos en indlagt borger på hospital men kan også ske ved en telefonsamtale. En visitator vurderer sammen med borgeren, hvad der er behov for og mulighederne for hjælp.

Visitator oplyser borgeren om, at der er frit valg mellem de leverandører, der er udvalgt af Frederiksberg Kommune samt hvilke leverandører, de kan vælge imellem. Borgerne får udleveret skriftlig information om muligheden for frit valg samt en kort beskrivelse af de enkelte leverandører med kontaktoplysninger. Informationsskrivelsen om frit valg af leverandør af praktisk bistand og personlig pleje er vedlagt som bilag 1.

Normalt vil visitatoren give borgeren et mundtligt svar under visitationsbesøget. Herefter sendes en skriftlig afgørelse til borgeren inden for få dage. Hvis borgerne har e-boks modtager de afgørelsen med det samme, hvis ikke, kan der gå op til fem hverdage før borger modtager afgørelsen. I afgørelsesbrevet står der følgende:

- Hvilke ydelser borgeren er berettiget til
- Information om, at borgeren er blevet informeret om frit valg af leverandør og hvilken leverandør borgeren har valgt
- En begrundelse for afgørelsen
- Klagevejledning

En brevkabelon, som afgørelsesbrevene bliver udformet ud fra, er vedlagt som bilag 2.

Sammen med afgørelsesbrevet er vedlagt de kvalitetsstandarder, som beskriver de ydelser, som borgeren er blevet bevilget hjælp til. Borgerne får ikke det samlede dokument med kvalitetsstandarder på ældreområdet, da det er et omfattende dokument, som vil være for stort at sende til borgerne. Det samlede dokument med kvalitetsstandarder på ældreområdet er tilgængelig på kommunens hjemmeside. Link til kvalitetsstandarderne:

https://www.frederiksberg.dk/sites/default/files/2019-06/kvalitetsstandarder-paa_aeldreomraadet-2019.pdf

Kvalitetsstandarderne bliver revideret en gang årligt. Ældre- og Omsorgsudvalget godkendte kvalitetsstandarderne for 2019 på mødet den 3. juni 2019 (punkt 77). Når kvalitetsstandarderne er blevet politisk godkendt, bliver der udarbejdet Pixi-udgaver af de enkelte ydelser, det kan fx være personlig pleje, som så bliver sendt ud sammen med afgørelsesbrevet. I Pixi-udgaverne fremgår det tydeligt, at borgerne kan vælge mellem forskellige leverandører og der er kontaktoplysninger til de enkelte leverandører. Et eksempel på en Pixi-udgave af kvalitetsstandarden for personlig pleje er vedlagt som bilag 3.

Når borgere og pårørende ringer til Visitation og Hjælpemidler med spørgsmål eller klager over hjemmehjælp, bliver de altid orienteret om frit valg af leverandør. Endvidere har Visitation og Hjælpemidler pjecer om leverandørerne liggende, som kan udlevere i servicebutikken.

Der er løbende en stor udskiftning blandt de borgere, som modtager hjemmehjælp, idet nogle flytter i plejebolig og andre dør, så der er ikke mange af de nuværende hjemmehjælpsmodtagere, som ikke er blevet førstegangsvisiteret og dermed informeret om, at der er et frit valg, siden de to nuværende private leverandører blev udvalgt til at levere hjemmehjælp. Diakonissestiftelsens Hjemmepleje, Hjemmehjælpen A/S og den Kommunale Hjemmepleje blev valgt som leverandører af hjemmehjælp i forbindelse med en udbudsrunde i 2015.

Når der bliver foretaget en revisitation blandt modtagere af hjemmehjælp bliver der endvidere informeret om frit valg samt kontaktoplysninger til leverandørerne. Der var senest en større revisitationsrunde i 2017.

Borgeren kan altid skifte leverandør med 14 dages varsel. Det er nemt og hurtigt for borgerne at skifte leverandør, det kræver blot en henvendelse til Visitation og Hjælpemidler. Der er ingen begrænsninger for, hvor ofte man må skifte leverandør. Det er et mindre antal borgere som vælger at skifte leverandør i løbet af et år.

Kommunens samarbejde med de private leverandører er meget velfungerende, og ligeledes er der et godt samarbejde indbyrdes mellem de to private leverandører og den kommunale hjemmepleje. Der bliver løbende udvekslet erfaringer omkring udfordringer, givet sparring omkring faglig udvikling mm.

Den aktuelle fordeling (tal fra juli 2019) blandt leverandørerne af praktisk bistand og personlig pleje er 1.566 borgere (61%) hos den Kommunale Hjemmepleje, 628 borgere (25%) hos Diakonissestiftelsens hjemmepleje og 350 borgere (14%) hos Hjemmehjælpen A/S.

Den seneste brugertilfredshedsundersøgelse blandt modtagere af hjemmehjælp er gennemført i 2018 og viser, at tilfredsheden blandt de tre leverandører stort set ligger på samme niveau. Der henvises til sag nr., 19 på møde i Ældre- og Omsorgsudvalget den 4. februar 2019.

Forvaltningens anbefaling i forhold til beslutningsforslaget om, at der sendes et brev ud til alle modtagere af hjemmehjælp, som tydeliggør hvilke leverandører man kan vælge mellem, uanset om man i forvejen benytter sig af privat eller kommunal hjemmehjælp

Som der er redegjort for i ovenstående, er der i dag en grundig informationspraksis for at sikre at borgerne bliver informeret om frit valg i forbindelse med førstegangsvisitation, revisitation og når der kommer nye leverandører, som borgeren har mulighed for at vælge.

Endelig har de private leverandører selv en god mulighed for at gøre opmærksom på, at de kan levere hjemmehjælp til borgere i Frederiksberg Kommune, idet de kan annoncere i medierne. Begge private leverandører annoncerer jævnligt i blandt andet Frederiksbergbladet og får på den måde skabt kendskab til deres leverandørvirksomhed. Det er ikke lovligt for den Kommunale Hjemmepleje at annoncere.

Erfaringer fra blandt andet revisitationsrunder viser, at det giver noget usikkerhed og kan skabe unødigt forvirring når borgere, som modtager hjemmehjælp får breve tilsendt fra kommunen. Hertil kommer, at der kan være udfordringer med at informere skriftligt om frit valg til borgere, som er svækkede, har kognitive vanskeligheder og generelt ikke har så meget overskud til at forholde sig til breve fra kommunen. Nogen borgere kan have svært ved at forstå, at de overhovedet skal foretage et valg. For nogen kan det være svært at overskue alt for meget information, og et brev vedlagt forskellige pjecer kan hos mange forblive ulæst og i værste fald forvirre borgeren. I nogle tilfælde vil pårørende kunne hjælpe med at læse breve, men det er ikke alle borgere, som modtager hjemmehjælp, der har pårørende, som kan hjælpe med den slags og andre har ingen pårørende.

På baggrund af den nuværende informationspraksis samt ikke mindst hensynet om ikke at skabe unødigt forvirring og utryghed hos borgere, som modtager hjemmehjælp, anbefaler forvaltningen, at beslutningsforslaget forkastes.

Det er aftalt, at Visitation og Hjælpemidler sammen med de tre leverandører vil se nærmere på om informationspapiret om frit valg af leverandør (bilag 1) skal revideres og eventuelt forbedres, så informationen til borgerne om frit valg kan gøres endnu bedre.

Nationalt servicetjek af det frie valg på ældreområdet

Som led i sammenhængsreformen har Ælde- og Sundhedsministeriet i 2018 gennemført et servicetjek af det frie valg på ældreområdet. Servicetjekket består af en gennemgang af mulighederne for frit valg på ældreområdet og en vurdering af, hvordan valgfriheden kan udvikles eller udvides. Servicetjekket viser, at der er en høj grad af frit valg på ældreområdet, og at borgerne generelt vurderer, at det frie valg er vigtigt. Kortlægningen viser også, at mange borgere benytter det frie valg inden for hjemmehjælp og plejeboligområdet. Kortlægningen viser dog også, at der er udfordringer med informationen om det frie valg, da kendskabet til frit valg af hjemmehjælp er faldet inden for de seneste år.

Med en fastholdelse af den nuværende informationspraksis, som er beskrevet i denne sag samt et servicetjek af informationsskrivelsen om frit valg af leverandør af hjemmehjælp (bilag 1), vurderer forvaltningen, at såvel nuværende som kommende modtagere af hjemmehjælp er sikret et godt kendskab til muligheden for selv at vælge leverandør af praktisk bistand og personlig pleje.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 25. november 2019, Magistraten den 13. januar 2020 og Kommunalbestyrelsen den 27. januar 2020.

Historik

Indstilling 16. september 2019, pkt. 95:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at forslaget forkastes.

Indstilling 18. november 2019, pkt. 108:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at beslutningsforslaget forkastes.

Bilag

Bilag 1. Informationsskrivelse om frit valg af leverandør

Bilag 2. Brevskabelon til afgørelsesbreve

Bilag 3. Pixi-udgave af kvalitetsstandarden for personlig pleje

Punkt 116: Ortopædkirurgisk genoptræning - opfølgning på resultat af tilbudsindhentning juni 2018

88.08.00-G01-1-16

Resume

I forbindelse med Budget 2016 blev det besluttet, at der skulle fremlægges et oplæg, der kunne danne afsæt for en nærmere beslutning vedrørende konkurrenceudsættelsen af henholdsvis området for hjemmesygepleje, ambulant genoptræning og døgnbehandling af stof- og alkoholmisbrug.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 23. maj 2016 (sag nr. 150), at der udarbejdes konkret forslag til udbud af genoptræning inden for det ortopædkirurgiske område. Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. januar 2018 (sag nr. 12) udbudsmaterialet for tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning. Med denne sag redegøres for resultatet af tilbudsindhentningen, samt perspektiver og fremadrettede anbefalinger i forhold til udbud på ældre- og omsorgsområdet.

Ældre- og omsorgsudvalget fik forelagt sagen den 7. maj 2018 og udsatte sagen efter drøftelse. Udvalget behandlede et revideret sagsudkast den 28. maj 2018 (sag nr. 57). Magistraten fik forelagt den reviderede sag den 4. juni 2018 (sag nr. 201) og tilbagesendte sagen til ældre- og omsorgsudvalget. Nærværende sag er derfor opdateret med et indledende uddybende afsnit samt et opdateret økonomiafsnit.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget

1. tog til efterretning, at tilbudsindhentningen af ortopædkirurgisk genoptræning er blevet annulleret,
2. tog til efterretning, at de konkret indhøstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud under ældre- og omsorgsudvalget,
3. tog til efterretning, at udbudsgevinsten er blevet indarbejdet i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2019 og frem i forbindelse med 2. FO 2019, og
4. sendte sagen til magistraten til orientering.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget indstiller, at

1. det tages til efterretning, at tilbudsindhentningen af ortopædkirurgisk genoptræning er blevet annulleret,
2. de konkret indhøstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud under ældre- og omsorgsudvalget, samt at
3. det tages til efterretning, at udbudsgevinsten er blevet indarbejdet i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2019 og frem i forbindelse med 2. FO 2019.

Sagsfremstilling

Baggrund:

Ældre- og omsorgsudvalget drøftede d. 7 maj 2018 sag vedr. resultat af tilbudsindhentning for ortopædkirurgisk genoptræning og udsatte sagen på baggrund af spørgsmål vedr. økonomi, timeberegning mv. Disse forhold blev præciseret i økonomiafsnittet, der blev revideret forud for udvalgets genbehandling af sagen.

Ældre- og omsorgsudvalget behandlede den reviderede sag den 28. maj 2018 (sag nr. 57) og indstillede til magistraten, at 1) annulleringen af udbuddet blev taget til efterretning, at 2) de konkret høstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud under ældre- og omsorgsudvalget og at 3) udbudsgevinsten indarbejdes i 'Ambulant genoptræning og Rehabiliterings' budget for 2018 ved 2. FR. 18.

Magistraten behandlede den reviderede sag den 4. juni 2018 (sag nr. 201), hvor magistraten besluttede at tilbagesende sagen til ældre- og omsorgsudvalget. Nærværende sagsfremstilling er opdateret med et indledende uddybende afsnit på baggrund af den hidtidige politiske behandling samt et opdateret økonomiafsnit.

Indledende uddybende afsnit november 2019

Nærværende sag indeholder en uddybning af forudsætningerne for kontrolbuddet. Denne uddybning er dels beskrevet i et indledende afsnit i sagsfremstillingen, ligesom økonomiafsnittet er blevet tilsvarende revideret forud for behandlingen på ældre- og omsorgsudvalget møde den 25. november 2019.

I forbindelse med udarbejdelsen af kontrolbuddet for udbud af genoptræning inden for det ortopædkirurgiske område blev der kigget på arbejdsgange og borger-flows i en større helhed, der omfattede hele området for 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering', hvor ortopædkirurgisk genoptræning (skuldre, unge knæ og ankler) kun udgør et mindre delafsnit. Denne gennemgang viste, at der var et mindre effektiviseringspotentiale svarende til 111.000 kr. hvis man planlagde indsatsen for hele 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering' en lille smule smartere. Hele området for 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering' vil arbejde med at effektivisere bl.a. ift. at gøre borgerne i stand til i højere grad at selvtræne (og således være uafhængige af therapeuttid). Herudover vil der i højere grad blive inddraget brugen af velfærdsteknologiske løsninger, hvor terapeuten kan sende digitale træningsprogrammer, ligesom der med overgangen til et nyt EOJ-system skal arbejdes med smartere arbejdsgange ift. dokumentation, der forventes at nedsætte tidsforbruget til dokumentation.

Forvaltningen er efterfølgende blevet opmærksom på, at dette ikke er den korrekte måde at udarbejde et kontrolbud på, da man ikke kan medregne et effektiviseringspotentiale, der omfatter et større område end det område, der er udbudt. Kontrolbuddet skal udelukkende forholde sig til det udbudte område.

I og med ingen private leverandører ønskede at byde på opgaven, på grund af kompleksiteten som de gav udtryk for allerede ved markedsdialogen, og buddet dermed 'faldt' da kontrolbuddet var eneste bud, har den fejlagtige beregning ikke stillet nogen tilbudsgivere ringere og fejleregningen har derfor ikke fået nogen konsekvens i praksis.

Der er en nær sammenhæng mellem ressourcer og muligheden for at overholde den lovpligtige 7-dagesfrist for igangsættelse af et genoptræningsforløb. Det bemærkes, at Frederiksberg Kommune fortsat vil overholde 7-dages fristen for igangsættelse af et genoptræningsforløb uden, at det vurderes, at garantien vil komme under et unødigt pres som følge af denne mindre justering af budgettet.

Effektiviseringen er indarbejdet i ambulant genoptræning og rehabilitering.

Nedenfor følger den oprindelige sagsfremstilling.

Oprindelig sagsfremstilling 7. maj 2018

Frederiksberg Kommune ser konkurrenceudsættelse og samarbejde med private aktører om kommunale opgaver som et vigtigt værktøj til at udvikle, nytænke og effektivisere den kommunale drift uden, at det påvirker serviceniveauet overfor borgerne. Frederiksberg Kommune ønsker at afprøve nye samarbejdsformer og styrke samarbejdet mellem kommunale og private leverandører med en politisk fastlagt målsætning om at opnå en IKU (indikator for konkurrenceudsættelse) på 33 % i år 2020 (Budget 2016, 17 og 18).

Frederiksberg Kommune arbejder derfor strategisk og ambitiøst for at indfri denne målsætning med udgangspunkt i den årlige revidering af Udbudsplanen, og har her bl.a. fokus på at afprøve nye driftsformer på de forskellige forvaltningsområder, herunder også ældre-, omsorgs- og socialområderne.

I forbindelse med Budget 2016 vedtog kommunalbestyrelsen at gennemføre en vurdering af potentialet ved udbud af henholdsvis hjemmesygepleje, ambulant genoptræning og ydelser vedrørende stof- og alkoholmisbrug. I den forbindelse blev forskellige scenarier analyseret, herunder hvordan enten hele eller afgrænsede dele af de tre områder kunne konkurrenceudsættes.

Analyserne for ambulant genoptræning blev forelagt for sundheds- og omsorgsudvalget den 25. april 2016 (sag nr. 40), magistraten den 2. maj 2016 (sag nr. 176) og kommunalbestyrelsen den 23. maj 2016 (sag nr. 150). Kommunalbestyrelsen besluttede hér, at der udarbejdes konkrete forslag til udbud af en afgrænsning af området med henblik på udbud genoptræningen indenfor det ortopædkirurgiske område.

Sundheds- og omsorgsudvalget og magistraten godkendte den 31. oktober 2016 (sag nr. 94) og den 7. november 2016 (sag nr. 407), at forvaltningen påbegyndte arbejdet med at forberede udbud af genoptræning indenfor det ortopædkirurgiske område. Det blev ligeledes besluttet, at der skulle udarbejdes et kontrolbud, hvor Frederiksberg Ambulant genoptræning og Rehabilitering selv fik mulighed for at afgive et bud på opgaven. Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. januar 2018 (sag nr. 12) udbudsmaterialet for tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning.

Denne sag redegør for tilbudsindhentningens resultat. Derudover gøres der status for forløbet bag udbuddet med fokus på perspektiver og fremadrettede anbefalinger i forhold til udbud på ældre- og omsorgsområdet.

Det bemærkes, at resultatet for og erfaringerne med konkurrenceudsættelse af døgnbehandling for misbrug af alkohol, hash, stof og opiater område forelægges socialudvalget den 7. maj 2018.

Udbud af ortopædkirurgisk genoptræning annulleres

Ved fristen for afgivelse af tilbud på opgaven den 12. marts 2018 var der alene modtaget et kontrolbud fra Ambulant genoptræning og Rehabilitering, mens ingen eksterne tilbudsgivere havde afgivet tilbud.

Det betyder, at opgaven fastholdes i kommunalt regi, mens selve tilbudsindhentningen i øvrigt annulleres. Ældre- og omsorgsudvalget fik en mundtlig meddelelse om dette den 12. marts 2018.

Ambulant genoptræning og Rehabilitering fastholder således opgavevaretagelsen, og forpligtiges til at levere til den i kontrolbuddet angivne kvalitet og inden for den økonomiske ramme, der fremgår af det samlede pristilbud i kontrolbuddet.

Ledelsen på Frederiksberg Ambulant Genoptræning og Rehabilitering har den 14. marts 2018 orienteret sine medarbejdere om annulleringen af tilbudsindhentningen. Såfremt en privat leverandør havde vundet, ville der være sket en virksomhedsoverdragelse af to medarbejdere fra Ambulant genoptræning og Rehabilitering til den private leverandør. Disse to medarbejdere fortsætter imidlertid nu på uændrede vilkår i kommunalt regi.

Proces

Det er forvaltningens vurdering, at udbudsprocessen har været god – men også meget tidskrævende. Der har været en god og åben dialog med markedet, hvor de private leverandører har været inddraget i videst muligt omfang gennem hele processen.

Indledningsvist blev der afholdt en markedsdialog, hvor seks private fysioterapiklinikker fra lokalområdet blev inviteret til en dialog om det kommende udbud af genoptræning indenfor det ortopædkirurgiske område.

Desuden har kommunen været i kontakt med flere andre kommuner, der har erfaring med udbud på genoptræningsområdet. Markedsdialogen viste imidlertid, at alle leverandører anbefalede en yderligere afgrænsning af det udbudte område med et ønske om, at udbuddet ikke omfattede de komplekse borgerforløb, hvor der stilles krav til et omfattende samarbejde og koordination på tværs omkring borgeren.

På den baggrund blev det besluttet, at den bedste løsning ville være at udbyde de tre ortopædkirurgiske delspecialer: Skuldre, knæ (unge borgere) og ankler.

På baggrund af markedsdialogen valgte kommunen at invitere tre private leverandører til at byde på opgaven.

I forbindelse med tilbudsprocessen har leverandørerne deltaget i et informations- og spørgemøde med forvaltningen. Formålet med mødet var at skabe forståelse for tilbudsindhentningsmaterialet således, at leverandørerne havde de bedste forudsætninger for at afgive et kvalificeret tilbud.

Eftersom Ambulant genoptræning og Rehabilitering har afgivet et kontrolbud på opgaven, har de deltaget på samme møder og haft samme vilkår i udbudsprocessen som de private leverandører. Ambulant genoptræning og Rehabiliterings kontrolbud er afgivet i henhold til gældende lovgivning for afgivelse af kontrolbud. Det sikrer, at kommunale leverandørers tilbud afspejler de samlede langsigtede omkostninger for at løfte opgaven. Kontrolbuddet er afgivet i samarbejde med Ernst & Young.

Evaluerings af kontrolbud

Tilbuddet vurderes som konditionelt, tilbudsgiver har leveret den ønskede dokumentation, tilbudsgiver er ikke omfattet af obligatoriske udelukkelsesgrunde i henhold til Udbudsloven og der er i tilbuddet ikke taget forbehold for dele af udbudsmaterialet.

Der er endvidere foretaget en vurdering af tilbuddet ud fra de opstillede tildelingskriterier. Her vægter kvalitet 40 % og pris 60 % og der er anvendt en karakterskala fra 0-10 point.

Tilbuddets kvalitet vurderes som meget god og tilbuddet er givet karakteren 8 for kvalitet. Der er endvidere givet karakteren 10 for økonomi. Den samlede karakter er 9,2 point.

Kontrolbuddet ligger under de faktiske omkostninger ved at løse opgaven før gennemførelsen af udbuddet. Der henvises til økonomiafsnittet ift. budgeteffekt.

Årsag til manglende afgivelse af tilbud og fremadrettede perspektiver

De private leverandører har i processen givet udtryk for følgende forhold:

- ?Det forhold, at tilbudsindhentningen har været omfattet af en virksomhedsoverdragelse af to medarbejdere, har i udbudsprocessen betydet, at der har været rejst mange spørgsmål fra de tre private leverandører. Leverandørerne har udtrykt bekymring for, hvorvidt medarbejderne havde de rette faglige kvalifikationer, samt hvorvidt de ville passe ind i deres respektive virksomheder.

Udvælgelsen af de to medarbejdere er sket ud fra en faglig vurdering. Det kan oplyses, at de to medarbejdere til dagligt primært varetager opgaver indenfor de tre omfattede delspecialer; skuldre, knæ (unge borgere) og ankler for Ambulant genoptræning og Rehabilitering.

- Et genoptræningsforløb er ofte en kompleks opgave, da mange aktører omkring borgeren skal inddrages. Leverandørerne udtrykte bekymring for, at samarbejdet med andre aktører kan være en udfordring, eftersom de ikke på samme måde, som kommunen selv, er vant til at navigere i et sådant felt.
- ?Kommunen har i udbudsmaterialet stillet krav om, at leverandøren skal have en rehabiliterende tilgang til borgeren. Denne tilgang er i dag forankret i Ambulant genoptræning og Rehabilitering, men de private leverandører er ikke vant til at arbejde ud fra denne logik. Markedsdialogen viste generelt, at Frederiksberg Kommune er langt fremme i forhold til at arbejde efter den rehabiliterende indsats omkring borgeren i sammenligning med de andre adspurgte kommuner samt de private leverandører.
- ?Når en borger skal starte et genoptræningsforløb, sker det med udgangspunkt i en genoptræningsplan. Denne fremsendes af hospitalet. De private leverandører har ikke erfaring med denne praksis. En overgang hertil vil derfor kræve et andet administrativt set-up og et stort samarbejde med regionen. I forlængelse heraf vurderes dokumentationskravet også at være væsentligt større end de private leverandører i dag har erfaring med.

Der ligger et grundigt forberedende arbejde bag udbudsprocessen, med en direkte involvering af markedet og indhentning af erfaringer fra andre kommuner.

Overordnet har området imidlertid ikke været kommercielt interessant for tilbudsgiverne, hvor en væsentlig faktor særligt skyldes udbuddets begrænsede volumen. Det anbefales derfor, at der fremadrettet sigtes mod et større volumen (herunder effektiviseringspotentiale), som minimum står mål med udbudsprocessens transaktionsomkostninger (interne og eksterne).

Det anbefales, at det fremadrettet i højere grad forsøges at udbyde større sammenhængende opgaver og enheder. Det vil dels kunne sikre, at omkostningerne til gennemførelse af udbudsforretninger står bedre mål med effekterne - og samtidig sikre, at der kan opbygges sammenhængende faglige miljøer hos de private aktører, der byder ind for at etablere sig i Frederiksberg Kommune.

For borgere og kommuner vil større private leverandører også lette koordinering og samarbejde i det daglige, da mange koordineringsopgaver vil kunne varetages inhouse hos den private leverandør.

Et særligt opmærksomhedspunkt er dog, at der særligt for nogle områder er krav om, at leverandøren koordinerer indsatsen omkring borgeren med andre samarbejdspartnere og aktører (eksempelvis hjemmeplejen, fastholdelseskonsulenten, praktiserende læger, etc.) for at sikre et velfungerende og smidigt samarbejde og koordination omkring borgeren. Særligt ift. gruppen af borgere med komplekse forløb, der har mere end én diagnose eller problematik, og hvor det kræves, at der iværksættes en bred rehabiliterende indsats. Her vil der også være et krav om, at der indarbejdes en incitamentsstruktur, der både tilgodeser kommunen og den private leverandør.

Udbud af ortopædkirurgisk genoptræning har været et meget tidskrævende forløb, både ift. den tid og de ressourcer, der er anvendt af forvaltningen og den tilknyttede institution i den forberedende fase, i udarbejdelsen af materialet samt i selve gennemførelsen af udbuddet. Dertil kommer de ressourcer private leverandører har afsat til markedsdialog og udbudsproces. Der har været et forholdsvist stort tidsforbrug, særligt da der er tale om førstegangsudbud, hvilket stiller særlige krav til blandt andet afgrænsning af opgaven og udformningen af udbudsmateriale, herunder beskrivelse af krav og kvalitet. Dertil kommer tids- og ressourceforbrug ifm. afgivelse af kontrolbud.

Det bemærkes, at det allerede er en integreret del af arbejdet for medarbejdere i Frederiksberg Kommunes institutioner og forvaltningen løbende arbejder med effektiviseringsmuligheder, kvalitetsforbedring, idégenerering, herunder samarbejde med private leverandører – og at en del af dette arbejde er foregået i regi af udbudsprocesserne. Det vurderes dog, at tidsforbruget i den konkrete sag ikke står mål med den økonomiske effekt og de erfaringer, der er indhøstet.

Endelig er det vigtigt, at et udbud ikke utilsigtet hindrer nye initiativer og udviklingstiltag på et område. Et grundvilkår for ældre- og omsorgsområdet er, at der stilles store krav til at nytænke og effektivisere den kommunale drift til gavn for borgerne, hvorfor der skal være mulighed for at afprøve nye løsninger. Det anbefales derfor, at der fremadrettet i forhold til konkrete opgaver foretages en samlet afvejning af sammenhænge og udviklingsinitiativer, når det skal vurderes, hvorvidt et område samlet set er 'udbudsegnet'.

Sammenfatning

Frederiksberg Kommune følger løbende udviklingen på de udbudte opgaver på ældre- og omsorgsudvalgets område, ligesom der i det daglige opleves et tillidsfuldt og godt samarbejde med kommunens private leverandører. Sundheds- og omsorgsudvalget blev den 18. september 2017 (sag nr. 91) orienteret om udviklingen af udbudte og udliciterede velfærdsydelser på udvalgets område ift. blandt andet pris og kvalitet.

Her fremgår det blandt andet, at Frederiksberg Kommune generelt har opnået effektiviseringer ved såvel udbud som genudbud af udbudte og/eller udliciterede opgaver på sundheds- og omsorgsområdet, ligesom borgerne modtager den hjælp de er berettiget til og generelt er tilfredse med kvaliteten. Frederiksberg Kommune har således over de seneste 10 år generelt opnået gode erfaringer med udbud indenfor fritvalgsområdet (bl.a. hjemmeplejen) samt også udbud af driften af to plejecentre.

For at fastholde de besluttede måltal om at opnå en IKU (indikator for konkurrenceudsættelse) på 33 % i år 2020 skal der indgå nye opgaver i handleplanen. Derfor arbejder Frederiksberg Kommune ambitiøst og strategisk for at indfri denne målsætning, hvilket nærværende sag bidrager til at understøtte.

I dette perspektiv anbefales det, at Frederiksberg Kommune i planlægningen af kommende udbud på ældre- og omsorgsudvalgets område medtager erfaringerne fra blandt andet udbud af ortopædkirurgisk genoptræning samt tidligere gode erfaringer fra udbudte og udliciterede velfærdsydelser på udvalgets område.

Økonomi

Udbuddet af genoptræning er blevet annulleret og den del af 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering', der var sendt i udbud, fortsætter som hidtil med rammestyring. Til brug for udbudsprocessen er der blevet foretaget en teknisk beregning i regi af et kontrolbud af områdets effektiviseringspotentiale. Kontrolbuddet er udarbejdet i samarbejde med Ernst & Young og følger retningslinjerne i gældende Vejledning til udarbejdelse af kontrolbud.

På den baggrund og afledt af dette er der i forhold til det samlede genoptræningsområde for hele 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering' afdækket et effektiviseringspotentiale på cirka 111.000 kr. i helårsvirkning.

Således blev der i forbindelse med udarbejdelsen af kontrolbuddet kigget på arbejdsgange og borger-flows i en større helhed, der omfattede hele området for 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering', hvor ortopædkirurgisk genoptræning (skuldre, unge knæ og ankler) kun udgør et mindre delafsnit. Denne gennemgang viste, at der var et mindre effektiviseringspotentiale svarende til 111.000 kr. hvis man planlagde indsatsen for hele 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering' en lille smule smartere. Hele området for 'Ambulant genoptræning og Rehabilitering' vil arbejde med at effektivisere bl.a. ift. at gøre borgerne i stand til i højere grad at selvtræne (og således være uafhængige af therapeuttid). Herudover vil der i højere grad blive inddraget brugt af velfærdsteknologiske løsninger, hvor terapeuten kan sende digitale træningsprogrammer, ligesom der med overgangen til et nyt EOJ-system skal arbejdes med smartere arbejdsgange ift. dokumentation, der forventes at nedsætte tidsforbruget til dokumentation.

Forvaltningen er imidlertid efterfølgende blevet opmærksom på, at dette ikke har været den korrekte måde at beregne kontrolbuddet på. Et kontrolbud skal udelukkende forholde sig snævert til det udbudte område, og man kan dermed ikke medtage et effektiviseringspotentiale, der er beregnet på baggrund af et større område end dét område, der er udbudt.

I og med det kommunale kontrolbud var eneste bud, da ingen private leverandører ønskede at byde på opgaven, på grund af kompleksiteten som de gav udtryk for allerede ved markedsdialogen, og buddet dermed 'faldt', har den fejlagtige

beregning ikke stillet nogen tilbudsgivere ringere og fejlberegningen har derfor ikke fået nogen konsekvens i praksis.

Da sagen blev udsat på baggrund af den politiske behandling, er konkurrenceudsættelsesgevinsten på 111.000 kr. indarbejdet i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2019 og frem i forbindelse med 2. FO.

Det bemærkes, at såfremt fejlberegningen alene udmøntes på det udbudte område (genoptræning indenfor det ortopædkirurgiske område), så ville dette medføre en serviceforringelse for denne gruppe af borgere.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 7. maj 2018, den 28. maj 2018 og den 25. november 2019.
Magistraten den 4. juni 2018 og den 13. januar 2020.

Historik

Ældre- og omsorgsudvalget pkt. 46 den 7. maj 2018:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Serviceområdet indstiller, at

1. det tages til orientering, at tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning er blevet annulleret,
2. de indhøstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud på ældre- og omsorgsudvalget, og
3. udbudsgevinsten indarbejdes i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2018 ved 2.FR.18.

Ældre- og omsorgsudvalget besluttede på mødet den 7. maj 2018, pkt. 46:

Ældre- og omsorgsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Ældre- og omsorgsudvalget pkt. 57 den 28. maj 2018:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Serviceområdet indstiller, at

1. det tages til orientering, at tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning er blevet annulleret,
2. de indhøstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud på ældre- og omsorgsudvalget, samt
3. udbudsgevinsten indarbejdes i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2018 ved 2.FR.18.

Ældre- og omsorgsudvalget besluttede på mødet den 28. maj 2018, pkt. 57, at indstille at:

1. det tages til efterretning, at tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning er blevet annulleret,
2. de konkret indhøstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud under ældre- og omsorgsudvalget, samt
3. udbudsgevinsten indarbejdes i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2018 ved 2.FR.18.

Balder Mørk Andersen stemte imod pkt. 3. og bemærkede at der efter hans opfattelse var tale om en servicereduktion og ikke en udbudsgevinst.

Magistraten den 4. juni 2018, pkt. 201:

Ældre- og omsorgsudvalget indstiller, at

1. det tages til efterretning, at tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning er blevet annulleret,
2. de konkret indhøstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud under ældre- og omsorgsudvalget, samt
3. udbudsgevinsten indarbejdes i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2018 ved 2.FR.18.

Balder Mørk Andersen stemte imod pkt. 3. og bemærkede at der efter hans opfattelse var tale om en servicereduktion og ikke en udbudsgevinst.

Magistraten besluttede på mødet den 4. juni 2018, pkt. 201:
Magistraten tilbagesendte sagen til ældre- og omsorgsudvalget.

Punkt 117: Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget

29.00.00-G01-163-19

Resume

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 11. december 2017 (pkt. 395) oprettelsen af sundheds- og forebyggelsesudvalget med virkning fra 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen ønskede at styrke sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejdet. I forlængelse heraf besluttede magistraten, at der evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Endelig godkendte sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, at en midtvejs-status på udvalgets virke bliver forelagt i 4. kvartal 2019. Med denne sag forelægges midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde til drøftelse.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget tog sagen om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalg og magistrat tager sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Ved sin behandling den 18. november 2019 (pkt. 90) drøftede sundheds- og forebyggelsesudvalget midtvejsstatus for udvalgets virke med afsæt i afholdelsen af temadrøftelse om samme emne tidligere på dagen den 18. november 2019.

Udvalget tilkendegav, at efter en mindre opstart, hvor rammerne for udvalgets virke skulle defineres, er udvalget kommet godt i gang med sit arbejde og har fundet sin særlige arbejdsform. Udvalget opfylder sit formål og har bidraget til at løfte sundheds- og forebyggelsestemaet i endnu højere grad end tidligere.

Udvalget vil fortsat have fokus på den tværgående arbejdsform og initiere og fremme sundhed og forebyggelse bredt ind i kommunens arbejde på tværs af udvalg. Dette i tæt samarbejde med øvrige fagudvalg og eksterne samarbejdspartnere. Udvalgets pulje er en afgørende forudsætning for, at udvalget kan opfylde de mål, der er sat for dets virke.

Da udvalget favner alle aldersgrupper, vil udvalget fremadrettet også have fokus på andre målgrupper end børn og unge, der har fyldt meget hidtil. Ud over de prioriteter, som udvalget allerede har besluttet for 2020, blev det tilkendegivet, at det fremadrettet kunne være givende med et samarbejde med by- og miljøudvalget om fx, hvordan man indretter hospitalsgrunden med et sundhedsfokus, og hvordan byen bliver mere generelt bevægelsesvenlig og grøn, og et samarbejde med kultur- og fritidsudvalget om især unges udøvelse af idræt som forebyggelse af fedme. Der blev også tilkendegivet interesse i et fortsat samarbejde med socialudvalget om bekæmpelse af ulighed i sundhed og fokus på borgernes mentale sundhed. Endelig blev der peget på at se nærmere på emner i grænsefladerne til ældre- og omsorgsudvalget, og fx indgå i et tættere samarbejde om borgerens lokale sundhedsvæsen, herunder på demensområdet for de ældre borgere på plejecentre. Udvalget ønskede at drøfte i det kommende år muligheden for at ansøge om at blive certificeret som ældrevenlig by i WHO-regi.

Udvalget har haft fokus på emner under alle de fire spor, der fremgår af sagen. Opdelingen af ansvarsområder under de fire spor giver et nyttigt overblik. Udvalget er dog opmærksom på, at det ikke er antallet af sager under de enkelte spor, som er afgørende, men sagernes effekt og gennemslagskraft, hvorfor det ikke er et mål i sig selv, at der skal være lige mange sager under de forskellige spor.

Oprindelig sagsfremstilling:

A. Baggrund

Magistraten besluttede den 16. april 2018 (pkt. 127), at der efter 1 år evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Sundheds- og forebyggelsesudvalget behandlede samme dag (pkt. 24) sagen om præcisering af udvalgets opgaver. Heri fremgår, at formålet med en midtvejsstatus er at afdække effekten af sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde, herunder hvorvidt udvalget har skabt værdi og har formået at løfte opgaven i forhold til konstitueringen og styrelsesvedtægterne. Sundheds- og forebyggelsesudvalget godkendte den 4. juni 2018, at en midtvejsstatus på udvalgets virke udskydes og bliver forelagt i 4. kvartal 2019.

B. Formål med etableringen af sundheds- og forebyggelsesudvalget

For at styrke kommunens sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejde blev sundheds- og forebyggelsesudvalget nedsat pr. 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen konkretiserede den 14. maj 2018 udvalgets opgaver og præciserede

styrelsesvedtægten. Her fremgår det, at ”udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner. Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper, dvs. Børnetandplejen, Sundhedsplejen, Børne/ungelægen, Omsorgstandplejen/Specialtandplejen, forebyggelsespakkerne og de forebyggende hjemmebesøg samt den kommunale medfinansiering af den regionale sundhedsaktivitet (’Aktivitetsbestemt medfinansiering’).”

Endvidere udarbejder udvalget ”forslag til kommunens sundhedspolitik og forebyggelsesindsats og varetager den umiddelbare udarbejdelse, forankring og implementering af kommunens sundhedspolitik på tværs af alle områder” (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

C. Udvalgets konstruktion og arbejdsform

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er en ny form for konstruktion i Frederiksberg Kommunes samlede udvalgsstruktur med ansvar for, at sundhed implementeres og følges op i øvrige politiske processer i tæt samarbejde med de øvrige udvalg. Derfor vil en stor andel af de sager, som forelægges udvalget, være af tværgående karakter og forelægges således flere fagudvalg, og eventuelt også magistraten og kommunalbestyrelsen alt efter sagernes konkrete indhold.

Nedenfor i tabel 1 angives en oversigt over antal dagsordenspunkter fordelt på år, der har været forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget.

Tabel 1: antal sager forelagt i Sundheds- og forebyggelsesudvalget i henholdsvis 2018 og 2019.

År	Antal sager
2018	46
2019	56
I alt	102

Af de 102 sager udvalget har behandlet, er 74 sager behandlet i flere udvalg grundet deres tværgående karakter, 32 sager har været behandlet i magistraten og 31 sager har været behandlet i kommunalbestyrelsen (se bilag 1 for oversigt over alle sager 2018-2019).

Udvalgets tværgående karakter kommer ligeledes til udtryk ved afholdelse af fællesmøder med flere udvalg.

Nedenfor ses en samlet oversigt over udvalgets temamøder siden januar 2018.

Tabel 2: Oversigt over temamøder siden 1. januar 2018.

Dato	Sags.nr.	Aktivitet	Deltagelse af øvrige udvalg
2018			
14-05-2018	32	Temamøde om virksomhedsplanerne for Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådgivningen	BU, UU
18-06-2018	43	Temadrøftelse om forebyggelse	
20-08-2018	49	Fællesmøde om drøftelse af ulighed i sundhed	SU
10-12-2018		Temabesøg for sundheds- og forebyggelsesudvalget: Forebyggende hjemmebesøg på ældreområdet	
2019			
06-03-2019		Temadrøftelse om sund by netværket	
01-04-2019	23	En sund Frederiksbergstrategi - fællesmøde med by og miljøudvalget	BMU
06-05-2019		Status og plan for forebyggelse på Frederiksberg - temadrøftelse	
06-05-2019	31	Temamøde om forebyggelse - status og konkrete satsninger i 2019	
18-11-2019		Temadrøftelse- evaluering af sundheds- og forebyggelsesudvalgets fire spor	
2020 (se pkt. 89 den 18.11.2019)			
Forventet marts 2020		Studietur til Utrecht	
Forventet maj 2020		Temadrøftelse om status og plan for forebyggelse på Frederiksberg, herunder Rusansvarlig Ungdom	
Forventet juni 2020		Temadrøftelse om børn og unges mentale sundhed og kommunens samlede indsatser, herunder samarbejdet med praktiserende læger og region hovedstaden	
Forventet ultimo 2020		Fællesmøde med kultur- og fritidsudvalget om unge og fritid/ bevægelse	KFU

Sundheds- og forebyggelsesudvalget fik med dets nedsættelse ansvaret for kommunens tværgående sundhedspolitik og implementeringen af dennes handleplaner. Sundhedspolitikken overgik dermed til udvalget, hvor der er et mindre driftsområde og hermed fylder sundhedspolitikken og dens implementering en større del af udvalgets virke end det gjorde i det tidligere sundheds- og omsorgsudvalg.

Udvalgets tværgående arbejdsform understøtter og ses at have bidraget til et intensiveret samarbejde på tværs af udvalgene, f.eks. kultur- og fritidsudvalget om "Bevæg dig for livet", med børneudvalget og undervisningsudvalget om forebyggelse og børn og unges sundhed, med socialudvalget om sundhed og med by- og miljøudvalget om styrket rolle til sundhed i Frederiksbergstrategien.

Sammenhængen mellem indsatser under sundheds- og forebyggelsesudvalgets område i forhold til ældre- og omsorgsudvalgets fokus på at minimere genindlæggelser er afspejlet i budget 2020 i form af vedtagelse af gennemførelse af en analyse om aktivitetsbestemt medfinansiering.

Det er en national tendens, at skellene imellem somatikken og psykiatrien opløses, der understøtter valget af at etablere et udvalg med opgaven at sikre det bredere blik for sundhed, uanset indsatsers indhold og format. Ved placering af ansvaret for kommunens brede sundhedsbegreb og forebyggelse i et særskilt udvalg, er det også blevet tydeligere under hvilket udvalg høringer og implementeringer af de regionale og nationale sundhedspolitikker og strategier hører under. Som eksempel kan nævnes KKR-strategien for unges fysiske og mentale sundhed, hvor udvalget den 16. september 2019 (pkt. 71) afgav Frederiksberg Kommunes høringssvar. Dette fordrer et tættere samarbejde mellem kommunens øvrige fagudvalg og sundheds- og forebyggelsesudvalget i en koordinerende rolle.

D. Erfaringsopsamling af udvalgets virke - de fire spor

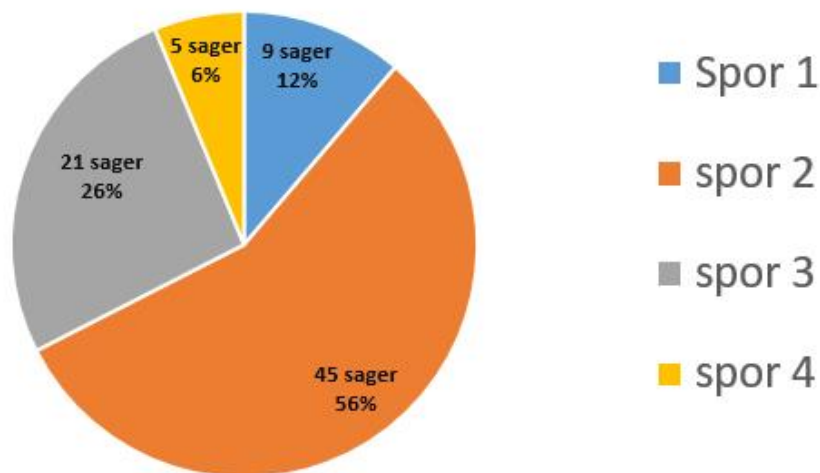
Sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttede den 4. juni 2018 (pkt. 38) en konkretisering af udvalgets opgaver i fire spor, der fremgår nedenfor:

1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

2. Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

I figuren nedenfor ses fordelingen af sager, jf. tabel 1. forelagt udvalget hørende under de fire spor.

Figur 1 Fordeling af sager på spor, antal og procentvis.

Spor 1 – Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

Som det fremgår af sagen den 4. juni 2018 (pkt. 38) indtager udvalget ”en central rolle som inspirator for de øvrige udvalg, som ambassadør ifht. byen samt som vidensbase ifht. ny viden, erfaring og forskning” indenfor forebyggelse og sundhedsfremme. Derfor er et vigtigt fokusområde for udvalget implementering af sundhedspolitikken 2019-2022, samt de enkelte udvalgs handleplaner. Sundheds- og forebyggelsesudvalget bærer ansvaret for at kommunens sundhedspolitik både er repræsentativ for kommunens indsatser, samt for at følge op på implementeringen igennem evaluering af fagudvalgenes handleplaner (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 1

Siden januar 2018 har der været forelagt 9 sager, som primært er relevante for spor 1, hvoraf 4 sager tillige har været behandlet i andre udvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har siden 2018 arbejdet med udarbejdelsen af den nye Sundhedspolitik 2019-2022 med fokus på at tydeliggøre vigtigheden af, at sundhedsfremme og forebyggende initiativer tænkes ind i arbejdet. For at sikre den brede udbredelse blev afholdt et borgermøde med deltagelse af udvalgsformanden den 2. maj 2018 om den nye sundhedspolitik. Udvalget følger løbende op på implementeringen af kommunens sundhedspolitik og påbegynder i 2022 en proces for revision af politikken. Fagudvalgenes handleplaner er 1-årige og evalueres i begyndelsen af hvert år.

Spor 2 - Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er jf. styrelsesvedtægten, tillagt den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver efter sundhedsloven, der omfatter forebyggelse og sundhedsfremme (Kapitel 35), sundhedstjenesten (Kapitel 36) tandplejen (Kapitel 37), kommunernes aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet (Kapitel 74) samt forebyggende hjemmebesøg iht. Serviceloven §79.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er ansvarlige for at behandle og træffe beslutning i sager, der vedrører institutioner m.v. indenfor disse driftsområder.

Fra plan til virkelighed – spor 2

Siden januar 2018 har der været forelagt 45 sager, som primært er relevante for spor 2, hvoraf 34 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Udvalgets fokus var i starten på mere tværgående, konsulerende og evaluerende opgaver, hvor der med tiden er kommet øget fokus på driften. Den 14. maj 2018 blev der således afholdt et fællesmøde mellem børneudvalget og sundheds- og forebyggelsesudvalget om Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådgivningen for børn og unges virksomhedsplaner. Den 6. maj 2019 afholdte sundheds- og forebyggelsesudvalget eget temamøde om forebyggelse med Sundhedstjenesten, Tandplejen og Forebyggelsesenheden (29 april 2019 pkt. 31), der også forventes at finde sted i maj 2020.

I forbindelse med varetagelsen af ansvaret for driftområdet har udvalget udviklet en arbejdsmodel vedrørende status og årlige arbejdsplaner. Arbejdsmodellen forløber således, at der først i maj måned afholdes en temadrøftelse for udvalget, hvor kommunens forebyggelsesindsatser og det kommende års arbejdsplan drøftes, og på et efterfølgende møde behandles en konkret beslutningssag herom, hvor der er taget hensyn til drøftelserne på det forudgående temamøde. Således fik sundheds- og forebyggelsesudvalget den 20. maj 2019 (Sag 36) forelagt en sag, som giver et samlet overblik over de områder, som udvalget har driftsansvaret for, samt et forslag til fremtidige prioriteringer. På den måde sikres et stadigt fokus på de områder, som udvalget under spor 2, har driftsansvar for.

Partnerskab med ungdomsuddannelserne:

Udvalget har i 2019 besluttet at prioritere forebyggelse og sundhedsfremme hos børn og unges sundhed i særlig grad. Derfor er der indgået partnerskaber med ungdomsuddannelserne i Frederiksberg kommune for at styrke indsatser med fokus på alkohol, rusmidler, tobaksforebyggelse, seksuel sundhed og samtaler om sundhed. Denne indsats er finansieret af sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje, se nærmere under afsnit E.

Spor 3 - Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har en vigtig opgave i forhold til at indtænke forebyggelse og sundhedsfremme for alle borgere, hvilket skal afspejle sig i de øvrige politikker og indsatser, der varetages af andre fagudvalg i kommunen. Dette udmønter sig primært i, at sundheds- og forebyggelsesudvalget engagerer sig i politik- og planprocesser på tværs af det kommunale område (sundheds- og forebyggelsesudvalget 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 3

Siden januar 2018 har der været forelagt 21 sager, som primært er relevante for spor 3, hvoraf 19 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Som et led i udvalgets arbejde med at initiere sundhedsfremme og forebyggelse i kommunens politikker og strategier, indbød sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. april 2019 by- og miljøudvalget til en fælles drøftelse om, hvordan der i Frederiksbergstrategien kan sættes et endnu tydeligere tryk på vigtigheden af at tænke sundhed og forebyggelse bredt ind i alt, hvad kommunen foretager sig, herunder med inddragelse af FN's 17 verdensmål. Af sag den 28. oktober 2019 (pkt. 84) fremgår det, at dette tydeligere aftryk på sundhed i kommunen er tænkt med ind i arbejdet med Frederiksbergstrategien. Kommunalbestyrelsen vedtager udkast til Frederiksbergstrategien den 3. december 2019.

Ulighed i sundhed

Udfordringer med ulighed i sundhed har optaget sundheds- og forebyggelsesudvalget, og forventes at ville være et fokusområde i de kommende år. Udvalget tog således initiativ til et temamøde den 20. august 2019 med socialudvalget om social udsattes sundhed, og nu fremgår et øget fokus på ulighed i sundhed i kommunens udsattepolitik og handleplaner.

Bevæg dig for livet

Udvalget er repræsenteret ved to medlemmer i den politiske følgegruppe under den tværgående indsats Bevæg Dig For Livet. Sundheds- og forebyggelsesudvalget havde i 2018 og 2019 særligt fokus på aktivt at bidrage til indfrielse af målet for Frederiksberg Kommune i 2022 om, at 9.500 flere Frederiksbergborgere er idrætsaktive, og at idrætsforeningerne på Frederiksberg får minimum 5.000 flere aktivitetsmedlemmer. Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område, der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet.

For sundheds- og forebyggelsesudvalget spiller følgende indsatser ind i Bevæg Dig For Livet i 2019-2020:

- Sundhedspolitikken 2019-2022
- Sundheds- og forebyggelsesudvalgets årlige disponering af forebyggelsespuljen
- Indsatser målrettet seniorer - digital version af Motionskortet
- Sommermotion i Lindevangsparken og Senormotionsdagen
- Løbegruppe for psykisk sårbare borgere
- Motion i de boligsociale områder

Udvalget godkendte den 23. september 2019 (pkt. 77) kommunens ansøgning til fase VII 2019-2024 på vegne af hele kommunens område, idet der også inden for WHO arbejdes med begrebet "Health in all policies". Igennem medlemskabet forpligter kommunen sig til at arbejde med WHO's strategiske fokusområder, "People, Places, Participation, Prosperity, Peace & Planet. Arbejdet med WHO's strategiske fokusområder foregår på tværs af kommunen og er i tråd med FNs verdensmål og Frederiksbergstrategiens mål om livskvalitet og sundhed i hverdagen.

I forbindelse med medlemskabet af Healthy Cities har udvalget besluttet at gennemføre i 2020 en studietur til Utrecht. Utrecht blev vurderet som den by, som bedst kan bidrage med inspiration til udvalgets arbejde fremover, da Utrecht arbejder med det brede sundhedsbegreb og metoder til bl.a. at indrette bymiljøet så det fordrer vedfærd med blik for fysik, indretning, metoder og partnerskaber. Dette er i overensstemmelse med udvalgets fokus og formål om at fremme sundhed og forebyggelse bredt i alle kommunens indsatser og politikker (sundheds- og forebyggelsesudvalget, 4. februar pkt. 7).

Spor 4- Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg
Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Sundheds- og forebyggelsesudvalget har til opgave at arbejde det forebyggende og sundhedsfremmende aspekt ind i samtlige kommunale opgaver uanset, at udvalget ikke i praksis har et eget driftsmæssigt/økonomisk ansvar for de sundhedsfremmende og forebyggende opgaver (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 4

Siden januar 2018 har der været forelagt 5 sager, som primært er relevante for spor 4, hvoraf alle 5 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Røgfri Generation

Den 23. april 2018 stillede bestyrelsesmedlem Sine Heltberg et forslag om indsatser for et røgfrit Frederiksberg (pkt. 85). Med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Den 13. maj 2019 vedtog kommunalbestyrelsen en handleplan for implementering af Røgfri generation, ligesom kommunalbestyrelsen besluttede, at der skal udarbejdes en ny rygepolitik (pkt. 140). Handleplanen er organisatorisk forankret i sundheds- og forebyggelsesudvalget. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i magistraten.

Med Røgfri Generation er der i høj grad kommet fokus på tobaksforebyggelse, hvor udvalget har haft den koordinerende rolle i forbindelse med implementeringen af Røgfri Generation i alle udvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde og bidrag i forbindelse med Røgfri Generation, er et godt eksempel på den arbejdsform, der karakteriserer udvalget. Implementeringen af Røgfri Generation har i høj grad forløbet som en tværgående og samskabende proces, hvor udvalget har initieret til, at alle udvalg tager ejerskab og ansvar. Arbejdet er foregået i netværksgrupper og en projektgruppe, som understøtter det tværgående fokus. Sagen har været i høring bredt ud over alle kommunens niveauer, og med 54 tilbagemeldinger, som generelt har udtrykt opbakning og konstruktive svar, som er blevet indarbejdet i handleplanen.

En Rusansvarlig Ungdom:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ved sag den 12. august 2019 (pkt. 64) besluttet, at næste prioritet vil være en Rusansvarlig Ungdom, hvor man vil anvende erfaringer fra processen vedr. Røgfri Generation.

Planlægningsarbejdet er i opstart og forventes at implementeres i løbet af 2020, hvilket betyder at der er god mulighed for at bygge videre på erfaringer fra Røgfri generation, herunder omkring det tværgående samarbejde på tværs af forvaltningen og kommunen.

Mental sundhed

Mental sundhed er en anden af udvalgets prioriteringer, både i forlængelse af Sundhedspolitikken og puljen "målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker". I forbindelse med behandling af sag om pulje den 12. august 2019 pkt. 64 udtrykte udvalget et ønske om at have særligt fokus på børn og unges mentale sundhed. Således planlægges i 2020 et temamøde om dette emne. I forbindelse med budget 2019 blev der afsat midler til forebyggelse af unges ensomhed. Disse midler blev ved sag den 1. april 2019 (pkt. 25) disponeret til et samarbejde med Ventilen om gruppeforløb for unge. Der er opstartsmøde for denne indsats den 4. december 2019.

I 2019 og 2020 disponeres bl.a. midler til ABC for mental sundhed. Frederiksberg Kommune er en af partnerne i ABC for mental sundhed, som blev etableret i 2016 med støtte fra Nordea-fonden i samarbejde med Statens Institut for folkesundhed, Sund By Netværket og en lang række foreninger og kommuner. Formålet er at styrke borgernes mentale sundhed ved at anspore dem til at gøre noget aktivt (Act), noget sammen (Belong) og noget meningsfuldt (Commit). ABC for mental sundhed består af aktiviteter, som er både netværksskabende, kapacitetsopbyggende og samfundsrettede. Aktiviteterne er med til at binde byen sammen, og der er dermed et klart civilsamfundsspor (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 12 august 2019 pkt. 64).

13 procent af de voksne borgere på Frederiksberg er meget generet af søvnbesvær eller søvnproblemer. Der er sammenhæng mellem søvnproblemer og hvordan borgerne vurderer deres helbred og hvor stressede de er. Udvalget har derfor besluttet, at der i juni 2019 blevet givet en søvnvejledningsuddannelse rettet imod medarbejdere, som har direkte borgerkontakt, eksempelvis i regi af forebyggende hjemmebesøg og samtaler om sundhed.

E. Puljemidler fordelt på de fire spor

Ved vedtagelsen af budgettet 2019 blev der afsat en årlig pulje på 3 mio. kr. til målrettede, effektive og tværgående sundhedsindsatser, som forvaltes af sundheds- og forebyggelsesudvalget. Puljen er i 2019 og ifht budget 2020 udnyttet fuldt ud for at sikre at opfylde de indsatser og målsætninger, som udvalget har igangsat. Puljen bidrager til udvalgets virke som et understøttende og fleksibelt udvalg, der kan sikre fremdrift for kommunens sundhedspolitik, prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker. Nærmere konkretisering af disponeringen over puljen er fremhævet nedenfor som en opsamling på indsatser under udvalgets fire spor.

Tabel 4 Oversigt over puljedisponering 2019 og 2020

Tema/spor	Indsatser 2019	Mio.kr.	Indsatser 2020	Mio.kr.
1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå	Ingen initiativer	0,0	Ingen initiativer	0,0
2. De generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampanjer samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper.	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,5	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,3
			Rygestopmedicin til borgerne	0,1
			Alkotæller	0,2
			Aktivitetsparate flygtninge og indvandrere	0,1
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.	Healthy Cities fase VII	0,4	Healthy Cities fase VII	0,5
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg	Røgfri generation	0,2	Røgfri generation	0,5
	Yderligere disponering til Røgfri generation	0,3		
	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,3	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,5
	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,5	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,3
	Analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,8	Aktiviteter i f.m. analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,5
I alt		3,0		3,0

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 18. november, arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten den 25. november 2019.

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 90:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget

1. drøfter midtvejsstatus for udvalgets virke og
2. oversender sagen til orientering i arbejdsmarkeds- og undervisningsudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over sager i SFU

Punkt 118: 3. forventede regnskab 2019

00.30.14-S00-7-19

Resume

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for regnskabsresultatet 2019.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget tog orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at magistraten over for kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 3. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
 - Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019 og 2020 samt budgetoverslagsår, jf. bilag 2a og bilag 3k,
 - Overførsel af netto 3,4 mio. kr. fra budget 2019 til 2020- 2023 jf. tabel 3 og bilag 7. Bevillingerne har modpost på kassen,
 - Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 11,8 mio. kr., jf. bilag 2a,
 - Tekniske ændringer af budget 2019 med modpost på kasse med mindreudgifter for 1,5 mio.kr. jf. tabel 2 og bilag 6,
2. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler med modpost på kassen:
 - Overførsel af udgiftsbudget på 0,8 mio. kr. fra budget 2019 til 2020,
 - Mindreudgifter i 2019 for i alt 28,8 mio. kr. jf. bilag 3a-3j,
3. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende anlæg uden for rammen jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 66,4 mio. kr. i 2019 og nettomerudgifter på 45,4 mio. kr. i 2020 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i hhv. 2019 og 2020 jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Overførsel af rådighedsbeløb på 10,9 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende brugerfinansierede anlægsudgifter jf. bilag 2b og bilag 3l,
 - Mindreindtægter vedrørende anlæg på 23,0 mio.kr. i 2019, og tilsvarende merindtægter i 2020 tillægsbevilges jf. bilag 2b og 3l,
4. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
 - Netto merindtægter under kommunes indtægtsside på 26,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 16,8 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2019 jf. bilag 4,
 - Netto mindreudgifter for 27,3 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2020 jf. bilag 4,
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5,
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 8.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for Frederiksbergs regnskabsresultat 2019.

Kommunens økonomi kan deles op i drift, anlæg, indtægter og finansielle poster, der gennemgås i nævnte rækkefølge. Til sidst samles op på Frederiksbergs samlede økonomi.

Boks 1: Hovedkonklusioner i 3. forventede regnskab

Mindreforbrug på servicerammen	Der er på tværs af udvalg indmeldt et forventet mindreforbrug på 15,5 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for Frederiksberg Kommune. Dette svarer til en afvigelse på 0,4 pct. af budgettet. Korrigeres der for midler der flyttes fra budget 2019 til 2020, 2021 og 2022, og som alene er udtryk for at midler bruges i et andet år, er mindreforbruget 12,1 mio.kr. eller 0,3 pct. Der
--------------------------------	---

forventes derfor ikke udfordringer i forhold til at overholde servicerammen i 2019.

Mindreforbrug på overførselsudgifterne På overførselsudgifter forventes mindreudgifter for 41,7 mio. kr. Den primære årsag er, at kommunerne ikke er midtvejsreguleret af staten som følge af økonomiaftalen. Det betyder, at de reserverede midler nu lægges i kassen.

Balance på anlægsrammen I 2019 har Frederiksberg en negativ anlægspulje, der udgør 69,9 mio. kr. Der er med 3. forventede regnskab fundet afvigelser, så anlægsrammen forventes at balancere i 2019, og kommunen dermed kan bidrage til, at kommunerne under ét holder sig inden for anlægsrammen.

Kassebeholdning Kommunens forventede kassetræk svarer til bundlinjen i regnskabsresultatet. Samlet set for 2019 forventes der et kassetræk på 78,7 mio. kr. og en kassebeholdning ultimo året på 802,6 mio. kr. inklusiv deponering. Dette er 110,0 mio. kr. mere, end forventningen i budgettet for 2019. Baggrunden er, at en række områder har givet et bedre resultat for Frederiksberg end forventet i budgettet. Hovedforklaringerne er at overførselsområdet ikke blev midtvejsreguleret, et lavt renteniveau samt flere indtægter fra forskerskat.

I løbet af 2019 har Frederiksberg, ligesom mange af landets andre kommuner, haft stigende udgifter til de børn og voksne, der har brug for ekstra hjælp, fordi de er udfordrede enten fysisk eller psykisk. Dette forventede regnskab viser også merudgifter til det specialiserede børneområde under børneudvalget, specialundervisning under undervisningsudvalget samt særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse under socialudvalget. Det er i 2019 lykkedes på tværs af kommunen, at finde modgående mindreforbrug, så kommunen forventes at overholde budgettet i år. Med vedtagelsen af budget 2020 er der også taget mange af de nødvendige skridt, der skal til for at sikre, at borgerne får den nødvendige hjælp, samtidig med at budgetterne kan overholdes fremadrettet.

Samtidig står en opdatering og ændring af udligningssystemet højt på den nationale dagsorden i 2020. Ændringer, der kan få store konsekvenser for Frederiksbergs økonomi inden for ganske kort tid. I det lys er det vigtigt at sikre, at Frederiksbergs udgifter holdes i ro, og at udgiftspres håndteres, så Frederiksberg står rustet til at løse de udfordringer, Frederiksberg står over for de kommende år.

På denne baggrund betragtes det forventede regnskabsresultat for 2019 som tilfredsstillende.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifterne, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019	3. FR 2019	Tekniske ændringer	Afvigelse	Tillægsbevillinger af merforbrug	Tillægsbevillinger overførsel af budget
----------------------------	-------------------	------------	--------------------	-----------	----------------------------------	---

						til 2020- 23
Magistraten	721,3	715,8	1,6	-7,1	0,0	-4,3
Bolig- og ejendomsudvalget	104,5	103,7	0,5	-1,2	0,0	0,0
Undervisningsudvalget	793,5	796,7	1,9	1,3	3,9	0,6
Ældre- og omsorgsudvalget	886,6	885,3	-1,2	-0,2	0,0	0,0
Kultur- og fritidsudvalget	179,0	175,6	-0,8	-2,5	0,0	0,0
Børneudvalget	694,6	695,1	-1,1	1,7	0,0	-0,5
Socialudvalget	463,8	471,8	-1,1	9,0	7,9	0,0
By- og miljøudvalget	111,8	109,1	-1,1	-1,6	0,0	0,1
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	12,5	13,2	0,0	0,7	0,0	0,7
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	81,7	80,4	-0,1	-1,3	0,0	0,0
I alt uden puljen til uforudsete udgifter	4.049,3	4.046,6	-1,5	-1,2	11,8	-3,4
Puljen til uforudsete udgifter				-14,3	-11,8	
Kassen			1,5			3,4
I alt				-15,5		

Mindreforbrug på service

Samlet er der indmeldt mindreforbrug for 15,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab. Heraf søges mindreforbrug på 3,4 mio. kr. driftsoverført, hvilket vil sige, at budgettet flyttes til kommende budgetår. Driftsoverførsler er udtryk for forskydninger i budgettet og er dermed ikke reelle mindreudgifter. Korrigeres der for driftsoverførsler, forventes der et mindreforbrug på 12,1 mio. kr., svarende til en afvigelse på 0,3 pct. af budgettet.

Det forventes derfor ikke, at Frederiksberg Kommune får udfordringer med at overholde servicerammen i 2019.

Under udvalgsafsnittene følger en gennemgang af de enkelte udvalgs afvigelser.

Håndtering af udgiftspres og tillægsbevillinger i 3. forventede regnskab.

I 3. forventede regnskab indstilles der i alt merforbrug på 11,8 mio. kr. tillægsbevilget. Disse midler finansieres af puljen til uforudsete udgifter. Herudover søges mindreforbrug for netto 3,4 mio. kr. lagt i kassen og budgettet flyttet til 2020-2023, som nærmere gennemgået i afsnit 1.2. Disse midler lægges i kassen i 2019, så de kan tages op i de år, hvor de overføres til. Sidst sker der en række tekniske ændringer af budgettet svarende til at budgettet nedjusteres med 1,5 mio. kr. Disse beskrives i tabel 2 og sker som følge af ændringen af kommunens rammer i forbindelse med økonomiaftalen. Som det fremgår af tabel 1 er der samlet et mindreforbrug under udvalgene på 1,5 mio. kr., når der ses bort fra puljen til uforudsete udgifter. Dette dækker dog over forskelle i afvigelserne udvalg imellem. Afvigelserne under de enkelte udvalg er igen sammensat af mange mer- og mindreforbrug. Mange af de indmeldte mindreforbrug vedrører decentrale institutioner, der som en del af en sund økonomistyring har en lille opsparring. Derudover er der en række budgetter til øremærkede politiske bevillinger, som på nuværende tidspunkt vurderes at strække sig ind i 2020, og dermed har et mindreforbrug i 2019. Fælles for disse mindreforbrug er, at de ikke kan bruges til at dække merforbrug andre steder. Tages midler fra institutionernes opsparring og politiske projekter, vil det medføre at de decentrale institutioner mister deres mulighed for at tænke langsigtet, og at øremærkede projekter og initiativer vil være nødt til at stoppe halvvejs. Tages der højde for alle mindreforbrug, det ikke er hensigtsmæssigt at tillægsbevilge, er der i 3. forventede regnskab ikke midler i puljen til uforudsete udgifter til, at alle merforbrug kan tillægsbevilles. Derfor søges der alene tillægsbevilling til de udgiftspres, der er behandlet og bevilget i budget 2020. Her indgår skolernes udfordringer under

undervisningsudvalget, og særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) under socialudvalget svarende til at der i alt udmøntes 11,8 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter. Dermed underbygger 3. forventede regnskab, at regnskabet 2019 kommer til at understøtte budgettet for 2020.

Tekniske ændringer

Tabel 2: Tekniske ændringer af budget 2019

Serviceudgifter (mio. kr.)	Udgifts-neutrale omplaceringer	Nedregulering af P/L	DUT og andre reguleringer	I alt
Magistraten	-0,8	-1,6	4,0	1,6
Heraf puljen til uforudsete udgifter	0,0	0,0	3,5	3,5
Bolig- og ejendomsudvalget	1,3	-0,8	0,0	0,5
Undervisningsudvalget	0,9	-0,8	1,9	1,9
Ældre- og omsorgsudvalget	0,3	-1,6	0,1	-1,2
Kultur- og fritidsudvalget	-0,5	-0,3	0,0	-0,8
Børneudvalget	-0,4	-1,1	0,4	-1,1
Socialudvalget	-0,1	-1,1	0,1	-1,1
By- og miljøudvalget	-0,5	-0,6	0,0	-1,1
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	0,0	-0,1	0,0	-0,1
I alt - tillægsbevillinger med modpost på kassen	0,0	-7,9	6,5	-1,5

Økonomiaftalen 2020, der blev indgået imellem KL og regeringen i september, indebærer en række tekniske ændringer i kommunernes budgetter. Disse ændringer omhandler ikke alene budget 2020, men har også betydning for budgettet i 2019. Ændringerne påvirker både kommunernes finansiering og den ramme, som kommunernes samlede udgifter skal holdes inden for. Idet økonomiaftalen blev indgået i september, indarbejdes ændringerne for 2019 med 3. forventede regnskab. I tillæg til ændringerne som følge af økonomiaftalen forslås en række omplaceringer af budget imellem udvalg af teknisk karakter. Tilsammen giver det de tekniske ændringer i 3. forventede regnskab. Fælles for de tekniske ændringer er, at de tillægsbevilges på kassen og er udgiftsneutrale for kommunen. Mer- og mindreudgifter som følge af DUT og P/L modsvares på kommunens finansposter, hvor de indgår under tilskud og udligning på kommunens indtægtsside.

Det skal bemærkes, at forvaltningen har vurderet, at enkelte ændringer som følge af ny lovgivning ikke bør udmøntes, da Frederiksberg Kommune ikke har opgaven, eller at de økonomiske konsekvenser af lovændringen allerede er indregnet i Frederiksbergs økonomi. Dette medfører, at DUT og andre reguleringer frigiver 3,5 mio. kr. til puljen til uforudsete udgifter i 2019, ligesom 0,7 mio. kr. ikke udmøntes på overførselsområdet.

Tekniske ændringer under service er opsummeret i tabel 2. En fuldstændig oversigt over udgiftsneutrale omplaceringer fremgår af bilag 3k. Udmøntningen af DUT fremgår af bilag 6, og konsekvensen af nedjusterede pris- og lønfremskrivning fremgår på de enkelte udvalg i bilag 3a-3j.

Udvalgsgennemgang

På magistratens område forventes der mindreudgifter for 7,1 mio. kr., hvoraf 4,3 mio. kr. søges overført til 2020-2022. Det samlede mindreforbrug fordeler sig på både mer- og mindreudgifter. Væsentlige mindreforbrug er til afholdelse af valg og merindtægter fra ordningen, hvor virksomheder og borgere har mulighed for at råde over vej. Derimod er der merudgifter til blandt andet tjenestemandspensioner og barselsordningen.

På bolig- og ejendomsudvalgets område forventes samlet mindreudgifter for 1,2 mio. kr. Mindreudgifterne kan primært tilskrives færre udgifter til byfornyelse.

På undervisningsudvalget forventes merforbrug på 1,3 mio. kr. Der søges i alt 3,9 mio. kr. tillægsbevilget. Merforbruget skyldes primært øgede udgifter til specialundervisning, ligesom syv af Frederiksbergs folkeskoler forventer merforbrug. Årsagen til at der gives en større tillægsbevilling end der er merforbrug skyldes mindreforbrug på projekter, der søges overført i overførselssagen.

Under ældre- og omsorgsudvalget forventes mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Det samlede mindreforbrug omfatter både mer- og mindreudgifter. Mindreudgifterne relaterer sig primært til hjemmeplejen og elever. Under hjemmeplejen er der visiteret færre timer end forudsat i budgettet. Under elever inden for sundhedshjælper- og sundhedsassistentuddannelserne har der ikke har været den søgning, der var forudsat. Modsatrettet er der merudgifter, der primært omhandler køb af plejeboligpladser.

Kultur- og fritidsudvalget forventer samlet mindreforbrug på 2,5 mio. kr. Afvigelsen er sammensat af både mer- og mindreforbrug. De primære mindreforbrug omhandler leasingudgifter til Flintholm Svømmehal, da byggesagen endnu ikke er endeligt afsluttet, så svømmehallen kan overgå til leasing. Mindreforbruget i år vil dog betyde merudgifter i kommende år. Derudover er der mindreforbrug, som vil indgå i overførselssagen, hvor de søges overført til 2020. Dette omhandler blandt andet arbejdet med at lave forundersøgelse til en idrætshal på Nordens Plads. Modsat er der fortsat udfordringer med få indtægter i Frederiksberg Svømmehal, hvor dele af svømmehallen er lukket frem til svømmehallen skal renoveres. God styring og mådehold med udgifterne har dog nedbragt udgifterne, så udfordringen i Frederiksberg Svømmehal udgør 0,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab i mod 2,0 mio. kr. ved 2. forventede regnskab.

Under børneudvalget forventes der merudgifter for 1,7 mio. kr., og 0,5 mio. kr. søges overført til 2020. Merudgifterne omhandler primært forebyggende foranstaltninger under det specialiserede børneområde. Her er der både øgede udgifter, samt mindreindtægter, da der ikke længere kan opnås refusion for en række flygtninge. Merudgifterne skal ses i sammenhæng med mindreudgifter på overførselsrammen under børneudvalget. Ydelserne inden for henholdsvis servicrammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicrammen i stedet for tilbud under overførselsrammen. Derudover forventer Frederiksbergs daginstitutioner mindreforbrug.

Under socialudvalget forventes merforbrug på 9,0 mio. kr. Den primære årsag til merforbruget er øgede udgifter til særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Merudgifter til STU udgør 7,9 mio. kr., der søges tillægsbevilget.

På by- og miljøudvalgets område forventes mindreudgifter for 1,6 mio. kr. Netto 0,1 mio. kr. søges fremrykket fra 2020. Fremrykningen omhandler betalinger til Frederiksberg Forsyning for afledning af vand fra kommunens veje, hvor der er større udgifter i 2019 på 3,5 mio. kr. der modsvares af tilsvarende mindreforbrug næste år, hvorfor budgettet fremrykkes. Modsat overføres midler vedrørende busreserven ud af 2019 til 2021-2023. Der har i 2019 været afsat en reserve til at dække mindreindtægter, samt behov for mindre justeringer af busdriften i forbindelse med åbningen af metro-cityringen. Disse midler overføres nu til kommende år, hvor der er klarhed over, hvordan behovet for kollektiv trafik har ændret sig med den nye metro. Desuden er der mindreforbrug vedrørende kommunalisering af private fællesveje, hvor der er kommunaliseret færre veje end forudsat i budgettet.

Under arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget forventes merudgifter for 0,7 mio. kr. Merudgifterne omhandler projektet Bedre sammenhæng i støtte og vejledning, som har haft bedre fremdrift end forventet. Projektet har finansiering i både 2019 og 2020, og 0,7 mio. kr. søges derfor fremrykket fra 2020 til 2019.

Under sundheds- og forebyggelsesudvalget forventes mindreudgifter for 1,3 mio. kr. Mindreforbruget omhandler primært forældreklasser under sundhedstjenesten, der ophører med udgangen af 2019, samt mindreudgifter under Forebyggelsen, hvor en del af de igangsatte initiativer forventes at gå ind i 2020, og søges overført i overførselssagen.

1.2 Særlige fokusområder under service

De specialiserede områder

For at sikre at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg Kommune en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 pct. af servicrammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 3. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,6 pct. af servicrammen. Med 3. forventede regnskab er der indmeldt afvigelser på de specialiserede områder på 14,4 mio. kr., hvilket bringer andelen af specialområdet op på 18,0 pct. af servicrammen. Dette svarer til, at forbruget ligger 0,2 procentpoint over målsætningen. Overskridelsen viser, at der er behov for fortsat fokus på styring af de specialiserede områder, så de merforbrug, der er i 2019, ikke rækker ind i kommende budgetter. I budget 2020 er der allerede vedtaget initiativer, for eksempel vedrørende skolernes udfordringer til specialundervisning, som understøtter, at kommunen kan holde sig inden for målsætningen fremadrettet.

Driftsoverførsler fra 2019 til 2020 og frem

Kommunerne er igennem budgetloven underlagt rammer for hvor mange midler, der må bruges på service, den såkaldte servicramme. Hvis kommunerne bruger flere penge på service end den samlede servicramme, vil kommunerne blive ramt af både en kollektiv og en individuel sanktion. Dette har den følgeeffekt, at kommunerne ikke frit kan flytte midler imellem budgetår. Udfordringen opstår, når ledige midler i 2019 flyttes til 2020. Hermed bliver budgettet i 2020 højere, og den ramme som kommunerne og Frederiksberg er underlagt overskrides.

Styringsmæssigt kan det være en god ide at flytte midler i mellem budgetår. For at decentrale institutioner kan spare op, hvis de kan se merudgifter i fremtiden, er det nødvendigt at flytte i mellem budgetår. Ligesom datoen for hvornår en regning betales eller planlægning af nye initiativer kan betyde, at det er hensigtsmæssigt at flytte en aktivitet nogle måneder, også selv om det krydser et årsskifte.

For at løse denne udfordring er der i budgettet afsat en pulje til uforudsete udgifter. Puljen udgør i 2020 30 mio. kr., og har blandt andet den funktion, at den nedskrives, hvis der er behov for at overføre servicemidler i mellem år. Når puljen nedskrives, skabes der plads i budget 2020, så rammen ikke overskrides. Puljens størrelse sætter dog også en grænse for hvor meget, der kan overføres til 2020. Ud over at dække overførsler imellem budgetår, skal Puljen til uforudsete udgifter også dække eventuelle merudgifter til daginstitutioner, skoler og ældrepleje, hvis befolkningen ændrer sig, og der er behov for at udmønte midler i demografireguleringen. Derudover er det hensigtsmæssigt at have en rest tilbage reserveret til uforudsete udgifter. På nuværende tidspunkt vurderes det, at der vil være plads til ca. 15 mio. kr. i overførsler ind i 2020.

For at adressere udfordringen i at overføre budgetter i mellem år, har Frederiksbergs Kommune overførselsregler, der sætter rammerne for, hvor mange penge hver enkelt institution og budgetansvarlige leder har mulighed for at overføre fra et budgetår til et andet.

Overførselsreglerne indeholder grundlæggende to typer overførsler:

1. Automatiske overførsler. Op til 2 pct. i mindreforbrug af decentrale institutioners budget, decentralt merforbrug, eksternt finansierede midler samt midler til målrettede politiske bevillinger, hvor planlægningen gør det hensigtsmæssigt at krydse årsskiftet. Overføres automatisk i overførselssagen i marts måned når regnskabet er kendt.

2. Ansøgte overførsler. Institutioners bevidste opsparring til fremtidig investeringer, der går ud over den automatiske overførselsadgang på 2 pct. Derudover kan der ansøges om overførsler til rettidig omhu og langsigtet planlægning for områder, der ligger uden for den automatiske overførselsadgang, som budgetter til IT-systemer eller tværgående midler. Disse kan søges i 1. og 3. forventede regnskab. Disse ses i sammenhæng med en tværgående prioritering.

I 3. forventede regnskab har forvaltningen gennemgået alle indmeldte mindreforbrug for, om de vil være underlagt den automatiske overførselsadgang. Niveaue af forventede automatiske overførsler, det vil sige mindreforbrug inden for 2 pct. af institutionernes budget, politiske bevillinger og eksternt finansierede projekter, er på nuværende tidspunkt så højt, at det kan blive en udfordring at rumme dem inden for det ledige rum på 15 mio. kr. under puljen til uforudsete udgifter i 2020. Derfor indstilles der i 3. forventede regnskab kun et minimum af driftsoverførsler til 2020. På den måde sikres det, at der er rum til de automatiske overførsler i overførselssagen.

De overførsler, der indstilles overført til 2020, er udvalgt ud fra, hvilke overførsler der er forudsat overført i budgetprocessen for 2020, ansøgte overførsler vedrørende udvikling af fællesystemer, der understøtter hele kommunens drift, samt overførselsønsker, hvor midlerne ikke rykkes til 2020, men alene til 2021-2023 og dermed ikke belaster servicerammen i 2020. Derudover indstilles det, at der godkendes fremrykninger fra budget 2020 og overslagsår, hvilket primært omhandler forskydning af betaling for vejafvandingsbidrag til Frederiksberg Forsyning, samt ændret afdragsprofil for tidligere års merforbrug på Bülowssvejs skolen. Disse forslås godkendt, da de giver rum i 2020.

Tabel 3: Driftsoverførsler 2019 til 2020-2023

Overførsel	Tillægs- bevilling 2019	Tillægs- bevilling 2020	Tillægs- bevilling 2021	Tillægs- bevilling 2022	Tillægs- bevilling 2023
Driftsoverførsler	-8.207	2.689	1.839	2.539	1.139
Fremrykninger	4.799	-4.299	-250	-250	0
I alt	-3.408	-1.610	1.589	2.289	1.139

For at sikre, at institutioner og områder, der har udvist mådehold og rettidigt sparet op, er der mulighed for at behandle ansøgte overførsler fra 2019 til 2020 i 1. forventede regnskab 2020, hvor ansøgte overførsler vil blive prioriteret.

Alle automatiske overførsler vil blive indstillet overført med overførselssagen, der behandles i magistraten og kommunalbestyrelsen i marts måned. Oversigt over samtlige driftsoverførsler fremgår af bilag 7.

2. Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Nedenstående tabel 4 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et mindreforbrug på 41,7 mio. kr., hvoraf 28,8 mio. kr. søges tillægsbevillet.

Tabel 4: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2019	3. FR 2019	Afvigelse 2019	Foreslåede tillægs- bevillinger	Afvigelse efter tillægs- bevillinger
-----------------------------------	-------------------------	---------------	-------------------	---------------------------------------	--

Magistraten	50,2	12,4	-37,8	-37,8	0,0
Bolig- og ejendomsudvalget	-6,2	-6,1	0,2	0,2	0,0
Ældre- og omsorgsudvalget	1,1	2,2	1,2	1,2	0,0
Børneudvalget	9,4	0,8	-8,6	0,0	-8,6
Socialudvalget	-7,6	-11,4	-3,9	0,0	-3,9
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	1.071,6	1.075,6	4,0	4,5	-0,5
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	431,4	434,6	3,2	3,2	0,0
Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	431,4	434,6	3,2	3,2	0,0
Samlet	1.549,9	1.508,2	-41,7	-28,8	-13,0

Hovedårsagen til mindreforbruget er under magistraten, hvor der er reserveret puljer til forsikrede ledige samt budgetgaranterede og konjunkturregulere områder for i alt 33,8 mio. kr. Midlerne har været reserveret til blandt andet at imødegå de konjunkturudsving, der kan være på overførselsområdet, samt en eventuel midtvejsregulering af overførselsudgifter fra statens side. Med økonomiaftalen imellem KL og Regeringen, der blev indgået i september, blev det besluttet ikke at midtvejsregulere kommunernes overførselsudgifter i 2019. Det er derfor muligt at lægge midlerne i kassen med 3. forventede regnskab.

Herudover er der under magistraten en overudmøntning af udbudspuljen på 4,0 mio. kr., som skyldes et vellykket udbud af danskuddannelser til voksne borgere, der ikke har dansk som modersmål. Overudmøntningen af udbudspuljen skal ses i sammenhæng med en tilsvarende manglende udmøntning af udbudspuljen under service. Alle afvigelser under magistraten søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreforbrug under børneudvalget på 8,6 mio. kr. Mindreforbruget skal ses i sammenhæng med det indmeldte merforbrug på det specialiserede børneområde inden for servicerrammen. Ydelserne inden for henholdsvis servicerrammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicerrammen i stedet for tilbud under overførselsrammen.

Under arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget forventes merforbrug på 4,0 mio. kr., som primært skyldes flere borgere på førtidspension. Dette skyldes blandt andet en højere pensionsalder, og ændrede regler for hvornår betalingsforpligtigelse overgår til en anden kommune ved flytning. Derudover søges 0,8 mio. kr. af mindreforbruget overført fra 2019 til 2020. Midler som arbejdsmarkedsafdelingen har disponeret i 2019 til implementering af LAB-loven (Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats). LAB-loven er udskudt et halvt år, og træder i kraft d. 1. januar 2020. Arbejdsmarkedsafdelingen søger derfor om at få overført 0,8 mio. kr. fra 2019 til 2020 til at sikre den implementering, der ellers var planlagt i 2019.

Under sundheds- og forebyggelsesudvalget er der merudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, hvor kommunen betaler alt efter hvor mange borgere fra Frederiksberg, der bruger regionens sundhedstilbud. På grund af udfordringer med at få valide data i Sundhedsdatastyrelsen, er kommunens betaling af aktivitetsmedfinansiering fastfrosset til kommunernes budgetlagt niveau i 2019. Frederiksberg har dog modtaget en efterregulering af kommunens udgifter i 2018 på 3,2 mio. kr. som nu søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreudgifter på 3,9 mio. kr. under socialudvalget, som primært skyldes, at der har været mindre behov for at yde økonomisk hjælp til voksne borgere, der har merudgifter til deres daglige livsførelse som følge af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Sidst er der mindre afvigelser under ældre- og omsorgsudvalget og bolig- og ejendomsudvalget, hvor den primære årsag er udgifter til tomgangsleje i forbindelse med istandsættelsen af plejecenteret Nimbus, samt merudgifter til ydelsesstøtte i forbindelse med byfornyelse.

3. Anlæg

I 2019 er anlægsrammen 311,2 mio. kr., mens der er igangværende projekter med et samlet rådighedsbeløb på 381,1 mio. kr. Forskellen imellem disse er på 69,9 mio. kr., som er placeret på den negative anlægspulje under Magistraten. Den negative anlægspulje udtrykker behovet for forskydninger/mindreforbrug i det pågældende år. Puljen anvendes som styringsinstrument, så det er muligt for kommunen at have en anlægsportefølje, der beløber sig til mere end det vedtagne anlægsniveau for året - også kaldet anlægsrammen. Styringsmæssigt er der behov for at kunne budgettere over rammen, da anlægsprojekter erfaringsmæssigt bliver forsinkede i løbet af året, blandt andet som følge af ændrede planer, udbud der trækker ud eller tidlig frost i jorden. Det er bare på forhånd ikke muligt at udpege hvilke anlæg, der bliver forsinkede og hvor meget. Der er ved 3. forventede regnskab gennemført en periodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2019 kan overholdes.

Den negative anlægspulje udgør på nuværende tidspunkt 69,9 mio. kr. og der er indmeldt forskydninger og mindreforbrug på anlægsområdet for samlet 69,7 mio. kr. Frederiksberg Kommune forventer dermed at komme ud af 2019 med et merforbrug på 0,2 mio. kr. Der har i årets løb været arbejdet målrettet med at udnytte anlægsrammen, hvilket 3. forventede regnskab også afspejler. De indmeldte afvigelser er baseret på konkrete indmeldinger fra projektlederne. Erfaringsmæssigt er de forventede afvigelser selv så sent på året forbundet med en hvis usikkerhed, da en meget stor del af regningerne for byggeri fremsendes i december. Et forventet merforbrug på 0,2 mio. kr. er derfor at karakterisere som balance.

Frederiksberg Kommune forventer derfor at kunne overholde anlægsrammen i 2019 og som på service bidrage til, at kommunerne samlet overholder økonomiaftalen.

Tabel 5: Anlægsudgifter inden for rammen

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2019	3. FR 2019	Afvigelser 2019	TB 2019	TB 2020
Magistraten	21.061	16.275	-4.786	-1.907	1.506
Bolig- og ejendomsudvalget	81.644	74.523	-7.121	-8.189	8.189
Undervisningsudvalget	43.410	40.607	-2.803	-3.618	2.800
Ældre- og omsorgsudvalget	20.706	20.902	196	0	0
Kultur- og fritidsudvalget	53.614	48.124	-5.490	-5.621	4.166
Børneudvalget	10.769	5.771	-4.998	-3.572	1.817
Socialudvalget	10.108	5.618	-4.490	-5.790	5.790
By- og miljøudvalget	139.845	99.663	-40.182	-37.656	21.168
I alt - eksklusiv negativ pulje	381.157	311.483	-69.674	-66.353	45.436
Negativ anlægspulje	-69.922	0	69.922	66.353	
Yderligere forskydninger og mindreforbrug		-248	-248	0	
I alt - inklusiv negativ pulje	311.235	311.235	0	0	
Negativ anlægspulje efter 3. FR				-3.569	

Sideløbende med 3. forventede regnskab behandler magistraten bevillingssager vedrørende voldgiftssager, skimmelpuljen samt genhusning af FB klubhus. Ekstraudgifterne til voldgiftssager, skimmelpuljen og genhusning af FB klubhus indgår i opgørelsen i 3. forventede regnskab.

3.1 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det anslåede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med forventede regnskaber gives der en opdateret status på strategien.

I den oprindelige plan var der i 2016-19 anslået samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Planen er siden opdateret som følge af udskydelser af salg og ændrede salgsvurderinger, og strækker sig nu til 2023. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 50,6 mio. kr., hvilket er 13,6 mio. kr. mere end status i 2. forventede regnskab. Der forventes yderligere indtægter i 2019 på 26,8 mio. kr. og i 2020 er der allerede godkendt og budgetlagt med salg af to arealer, der dog mangler den endelige frigivelse af salgsindtægten for i alt 47,9 mio. kr. Den samlede forventede indtægter i perioden 2016 til 2023 er på 165,7 mio. kr. Der henvises til det fortrolige bilag 8 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

4. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der mindredgifter og merindtægter for i alt 26,1 mio. kr. Hovedårsagen findes i det lave renteniveau, som har givet færre renteudgifter, samt flere indtægter fra forskerskat end forudsat i budgettet.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5. Det brugerfinansierede område

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af det brugerfinansierede område. På anlægssiden forventes der mindredgifter på 11,2 mio. kr. primært som følge af forskydninger af en række klimatilpasningsprojekter, der udføres i samarbejde med Frederiksberg Forsyning.

6. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der netto mindreforbrug på 32,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Mindreforbruget findes primært under finansforskydninger og skyldes, at kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage. For klimatilpasningsprojekter gælder, at de lånfinansieres, og at udgifter til renter og afdrag efterfølgende betales af Frederiksberg Forsyning. Derudover forventes der færre deponeringsudgifter, da kommunens deponeringspligtige anlæg ikke har samme fremdrift som forventet. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

7. Opfølgning på initiativer vedtaget med budget 2019

Forvaltningen har i forbindelse med 3. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på implementering af tiltag i budgetforlig 2019. Status på de enkelte initiativer kan ses i vedlagte bilag 5. I alt er der 168 initiativer fordelt på effektiviseringer, udvidelser, anlæg og tekststykker.

140 af 168 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder, at punkterne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.

Fem initiativer er markeret 'lysegrønne', idet de har en politisk godkendt revideret tidsplan. Projekterne følger den reviderede tidsplan.

23 initiativer er markeret 'gule'. Dette skyldes overordnet følgende forhold:

- Forsinkelser med sammenhæng til eksterne forhold, herunder udskudt ikrafttræden af lovgivning, afklaringer i forhold til indkøb af tekniske løsninger eller leverandørers udvikling
- Forskydninger og mindre forsinkelser i initiativer, hvor midler forventes overført til 2020 i forbindelse med overførselssagen
- Enkelte ændringer i realisering af effektiviseringsprojekter. Disse er forelagt politisk

Økonomien i de projekter, der er markeret 'gule', vil indgå i den automatiske overførselsadgang.

Kan et initiativ ikke realiseres, således at den politiske beslutning ikke kan gennemføres, markeres det med farvekoden 'rød'. Ingen initiativer er markeret 'røde'.

For alle initiativer kan aktuel status og beskrivelse læses i bilag 5.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 3. forventede regnskab forventes der i 2019 et samlet kassetræk på 78,7 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 802,6 mio. kr. ultimo 2019 inklusive udgifter til deponering.

Kassen ultimo året forventes dermed at være 110,0 mio. kr. højere end korrigeret budget. Dette er en markant stigning som skyldes, at flere usikkerheder er faldet positivt ud for Frederiksbergs økonomi.

Den primære årsag til den højere kasse skal findes under driften, der bidrager til 58,8 mio. kr. af den forbedrede kasse. Nærmere bestemt findes den største enkeltforklaring under kommunens betaling af overførselsudgifter. Frederiksberg er blandt landets dygtigste til at aktivere borgere og sikre, at de ikke er afhængige af forsørgelse fra Frederiksberg Kommune. Systemet omkring finansiering af overførselsudgifter er nøje reguleret, og er afhængigt af udviklingen, ikke bare på Frederiksberg, men i hele landet, og er derfor forbundet med usikkerhed. En gunstig udvikling for Frederiksberg samtidig med, at det i Økonomiaftalen imellem KL og regeringen blev besluttet ikke at midtvejsregulere overførselsområdet i 2019 betyder, at det nu er muligt at frigive 34 mio. kr., der ellers var reserveret til overførselsområdet.

Derudover dækker en del af forbedringen af kassen også over, at flere udgifter tidligere var forventet i 2019, men nu først forventes i 2020. Dermed er det ikke en forbedring af kommunens økonomi over tid. Dette ses under driften, hvor der forventes et højt niveau af ønsker om at overføre midler fra 2019 til 2020 i henhold til kommunens automatiske overførselsregler. Herudover er der forskydninger under kommunens finansielle områder. På de finansielle poster skal kommunen deponere 21,4 mio. kr. mindre end forventet i budgettet, da en del af de deponeringspligtige byggeprojekter er forsinkede. I takt med at projekterne bliver færdige, skal kommunen deponere, og deponeringen sker dermed på et senere tidspunkt.

Under finansielle poster er også flere indtægter da kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Sidst har kommunen også profiteret af et lavt renteniveau, og flere indtægter, særligt fra forskerskat, der først opgøres sidst på året. Dette er medvirkende til, at vi forventer 26,1 mio. kr. mere i indtægter. Derudover har kommunen i foregående år har lagt ud for udgifter til klimatilpasningsprojekter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Samlet er der altså en lang række elementer, der har peget i Frederiksbergs retning, og medvirker til den forbedrede kassebeholdning.

Tabel 6: Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	Opr. Budget 2019	Korr. Budget 2019	3. FR 2019	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2019
Indtægter i alt	-5.851,3	-5.861,8	-5.887,8	-36,5	-26,1	-26,1
Driftsudgifter i alt	5.604,8	5.599,2	5.540,5	-64,3	-58,8	-34,4
Serviceudgifter	4.050,5	4.049,6	4.032,6	-17,9	-17,0	-4,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	431,4	434,6	23,2	3,2	3,2
Overførselsudgifter	1.142,9	1.118,3	1.073,3	-69,6	-44,9	-32,7
STRUKTUREL BALANCE	-246,5	-262,5	-347,3	-100,8	-84,8	-60,5
Anlægsudgifter inden for rammen	311,6	311,2	311,2	-0,3	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	49,2	77,7	73,0	23,8	-4,7	-5,0
Anlægsindtægter	-30,2	-95,3	-71,6	-41,5	23,6	23,0
Brugerfinansieret område	73,5	100,0	88,8	15,4	-11,2	-10,9

Resultat i alt (- = overskud)	157,5	131,2	54,1	-103,5	-77,1	-53,3
Kassebeholdning primo	881,2					
Årets resultat	157,5	131,2	54,1	-103,5	-77,1	-53,3
Lånoptagelse	-128,1	-183,7	-167,5	-39,3	16,2	10,9
Finansforskydninger	39,1	51,7	7,4	-31,7	-44,3	-22,9
Afdrag på lån	91,9	189,5	184,7	92,8	-4,8	-4,8
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-160,3	-188,7	-78,7	81,7	110,0	70,1
Kassebeholdning ultimo	720,9	692,6	802,6			

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 25. november 2019 og kommunalbestyrelsen den 2. december 2019.

Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med magistratsbehandlingen den 25. november 2019.

Bilag

Bilag 1a -Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Beskrivelse af servicerrammeneutrale afvigelser

Bilag 3l - Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 4 - Finansielle poster i 3. forventede regnskab 2019

Bilag 5 - Budgetforligsfølgning

Bilag 6 - Fordeling af DUT 2019-2023

Bilag 7 - Oversigt over driftsoverførsler 2019 til 2020-2023